

ROSA'S ZENDINGSBUSJE

door CATH. BRONSVELD.

MET PLAATJES VAN M. SMITS VAN BURGST.

UITGAVE H. TEN BRINK — ARNHEM.

NIEUWE ZONDAGSSCHOOL-SERIE

ONDER REDACTIE VAN

A. L. GERRITSEN.

ROSA'S ZENDINGSBUSJE

NAAR HET ENGELSCH BEWERKT

DOOR

CATHARINA BRONSVELD.

MET PLAATJES VAN M. SMITS VAN BURGST.

UITGAVE H. TEN BRINK
ARNHEM.

HOOFDSTUK I.

Het zendingsbusje begint zijn geschiedenis te vertellen.

Het is heel onplezierig om te worden opgedrongen aan menschen, die je eigenlijk liever niet willen hebben. Dat was mijn lot bij den aanvang van mijn publieke loopbaan, en ik vond het heel héél moeilijk. Want, weet ge, ik had er zoo mijn eigen gedachten over, waar ik gaarne geplaatst zou willen worden, en zendingsbusjes vinden het al even onaangenaam, wanneer hun plannen worden gedwarsboomd, als menschen en jongens en meisjes.

Ik was jong — ja, dit was feitelijk mijn eerste intrede in de maatschappij, — en ik wil er maar dadelijk bijvoegen, dat ik er heel goed uitzag, veel mooier dan gewoonlijk met zendingsbusjes het geval is. Ik was met de grootste zorg geverfd en gevernist, eer ik de werkplaats verliet, en ik hoorde meer dan eens de opmerking: „Wat glimt dat busje prachtig!” Ik vertel dit alles niet uit ijdelheid maar alleen om u te doen begrijpen, dat ik voor een plaats in de hoogste kringen volkomen geschikt was.

Ik was met een aantal andere busjes — waarvan de meeste er glans- en verveloos uitzagen, hoewel

ze verder toch nog heel bruikbaar waren — naar het huis van een zekeren mijnheer Markham gezonden, die op een klein buitentje in de buurt van Zeist woonde. Ik merkte op, uit hetgeen ik hoorde zeggen, dat hij een vriend te logeeren had, die zendeling was, en dat hij nu dezen middag een aantal kennissen met hun kinderen had uitgenoodigd om te komen luisteren naar hetgeen zijn vriend vertellen zou van zijn ervaringen in de heidenwereld.

Nadat de heer Markham ons, busjes, had uitgepakt, zette hij ons op tafel zoodat iedereen ons goed kon zien en bewonderen. Gelukkig kreeg ik een plaatsje heel vooraan, zoodat ik zonder eenige moeite alles kon zien wat er voorviel. De heer Markham was een lieve oude man, met zilverwit haar en een vriendelijk, opgewekt gelaat met frische, roode kleur. Hij was in zijn jongere jaren op zee geweest, en als ge in zijn gezelschap vertoefdet, deed u dat evenveel goed als een dosis versterkende zeelucht. Hij behandelde ons, alsof hij wist dat wij gevoel hebben, — zooals dan ook werkelijk het geval is, — en wat mij betreft, ik kreeg hem op het eerste gezicht lief. Ik dacht, dat hij stellig een heel gelukkig leven achter zich moest hebben, hoewel ik later heb gehoord, dat dit volstrekt het geval niet was geweest.

„Grootpapa,” klonk thans een lief stemmetje, „wij zijn heel vroeg gekomen, omdat moeder liever niet had, dat wij onze mantels en laarzen aanhielden.”

Zij was het mooiste, kleine blonde meisje, dat

gij ooit hebt gezien, en zij hield de hand vast van een mollig jongetje met donkere oogen, dat op zijn kleine met slobkousen bekleede beentjes stond te springen, alsof hij overvloedige van vroolijkheid en kracht.

„Zoo, lievelingen, zijn jullie daar!” zeide de oude heer, „hoe vroeger jullie komen, hoe liever. Kom, helpen jullie mij eens vlug om de stoelen klaar te zetten.”

„Ik zal de kinderen eerst even hun goed afdoen, mijnheer,” zeide een keurig dienstmeisje, dat juist in de kamer was gekomen. Toen zij het tweetal mee uit de kamer nam, zag ik, dat zij beiden in diepen rouw waren gekleed.

„Een vader van de vaderloozen,” mompelde de oude man bij zichzelf, terwijl hij zich over ons heenboog. „Ja, ja, dat is waar,” en zijn gelaat glansde alsof het een hemelsch licht weerkaatste.

Het duurde niet lang of de kinderen kwamen weer binnengesprongen, en zij kwamen rechtstreeks naar de tafel.

„O, grootpapa, waar zijn die aardige busjes voor?” riep het kleine meisje uit. „Kijk eens, Jaapje, in allemaal zit een gleufje.”

„Laat me eens kijken,” zeide Jaapje, terwijl hij zijn klein dik handje uitstak.

Zijn zusje had mij in haar hand genomen, en ik geloof, dat zij mij even mooi vond als ik haar. Zij had een mooi geborduurde witte boezelaar over haar zwarte jurk aangekregen, en ik merkte op, dat zij en haar broertje antieke zilveren gespen op hun kleine zwarte schoentjes hadden.

„Ik heb nog nooit zulk een beelderig busje gezien,” zeide ze, terwijl ze me zorgvuldig weer

„Laat me eens kijken,” zeide Jaapje.

neerzette, „maar die andere zien er net zoo uit, als dat eene, dat in grootpapa’s studeerkamer staat. Ik herinner mij nu, waarvoor zij zijn. Hij doet al zijn presenten voor God in het busje, dat hij heeft.”

Ik begreep, dat zij een godsdienstig opgevoed

kind was, aan de manier, waarop zij die laatste woorden zeide. Zij liet haar stem een weinig dalen, en sprak op eerbiedigen toon. Haar broertje was er heelemaal van onder den indruk, en keek zoo ernstig als hij slechts kans zag.

„Wat moet grootpapa een massa presenten geven als hij al die busjes vol wil hebben!” zeide hij na eenig nadenken met een grappig schel stemmetje.

„O, maar ze zijn niet allemaal voor mij, jongen-lief,” antwoordde mijnheer Markham, die nu bij hen kwam staan. „Ik hoop, dat er van middag kinderen zullen zijn, die er een mee naar huis willen nemen, en die beloven willen hun best te doen om er wat geld in te krijgen voor den lieven Heer Jezus.”

„O, grootpapa, ik zou dit graag hebben!” riep het kleine meisje uit, „mag ik dit mooiertje hebben?” en zij legde haar hand op mij.

Ik was zoo blij als ik maar zijn kon, want ik vond de kinderen allerliefst en daarenboven vond ik het heerlijk, kans te hebben hun lieven ouden grootvader af en toe te zien. Maar terwijl het kind nog sprak, ging de deur van de kamer open en een aantal kinderen traden binnen. Nu was er geen rustig oogenblik meer. Mijnheer Markham liep van het eene einde van de kamer naar het andere, wees al de kinderen een plaats aan, en sprak met de verschillende vaders en moeders. Toen allen gezeten waren, kwam de zendeling binnen, hij ging staan achter de tafel, en even later begon hij te vertellen. Het was zeker heel boeiend wat hij vertelde, want ik zag, dat al de kinderen en ook de

groote menschen, met de meeste aandacht luisterden.

De kamer was vol van het eene eind tot het andere, met uitzondering van drie ledige stoelen op de voorste rij. Plotseling was er een groote opschudding. Ik kon het ruischen van zijde hooren en de klank van een damesstem, hoewel de zending stellig al wel een kwartier aan het vertellen was.

„Hoe maakt u het, beste neef Markham? Heel vriendelijk van u, om ons een uitnoodiging te zenden! Rosa vond het heerlijk om te komen. O, bent u al begonnen? Neemt u mij 't als u belieft niet kwalijk, dat ik wat laat ben,“ en toen moesten verscheidene menschen opstaan om de dame door te laten naar de stoelen op de eerste rij. Zij glimlachte en boog en maakte verontschuldigen op haar weg door de kamer en leidde den spreker zoo af, dat hij midden in een volzin bleef steken.

Achter de dame, die lang was en zeer fraaie kleeren droeg, sloop een klein meisje aan, met een bleek, alledaagsch gezichtje, en dat er, ten minste naar mijn meening, uitzag alsof zij trotsch en slecht gehumeurd was. Ik had onmiddellijk een afkeer van deze menschen. Hoewel de dame heel mooi was en hoewel zij een heerlijken geur van viooltjes in de kamer bracht, geloof ik toch niet, dat haar tegenwoordigheid goed deed aan de bijeenkomst. Ik ben er van overtuigd, dat zij niet langer dan een seconde achtereen stilzat. Ze speelde dan met haar zakdoek, dan met haar flacon, ze verschikte haar bont, ze keek nu rechts dan links om te zien wie er

in de kamer waren, zoodat ik duizelig werd alleen van naar haar te kijken. Haar dochter zat stil genoeg, daar was niets op aan te merken, maar zij zag er uit, alsof ze niet het minste belang stelde in hetgeen er rondom haar voorviel.

Nu zooals ik u reeds verteld heb, waren deze voorname menschen gekomen, toen de zendeling reeds lang bezig was met vertellen, maar het bleek, dat ze ook heel veel haast hadden om te vertrekken, want als mevrouw Van Wershoven haar zakdoek, flacon en bont met rust liet, keek zij naar haar pols op een ongeduldige manier. Ik dacht eerst, dat zij haar breeden, gouden armband bewonderde, maar even later zag ik dat in de bracelet een klein horloge was aangebracht en nu begreep ik de beteekenis van die ongeduldige blikken.

Zoodra de zendeling klaar was met vertellen, kwam het meest belangrijke deel van den ganschen middag, want mijnheer Markham stond op om ons aan het gezelschap voor te stellen. Hij legde het doel uit van onze komst, en hij wees op de belangrijke rol, die wij bestemd zijn te spelen in de wereldgeschiedenis. Hij sprak zoo eenvoudig en oprecht, en met zulk een groote waardeering van onze bedoelingen en eigenschappen, dat ik, wat mij betreft, er ten zeerste mee was ingenomen, en gaarne nog wel een uur naar hem geluisterd zou hebben. Maar mevrouw Van Wershoven zat den geheelen tijd als op spelden, en sprong meer dan eens bijna van haar stoel op, als zij dacht dat hij klaar was met het spreken. Nauwelijks had hij

aangekondigd, dat hij nu de namen wilde opschrijven van allen, die de zorg van een onzer op zich wilde nemen, of zij kwam naar voren met een ontzettende drukte en beweging.

„O ja, Rosa zal dolgraag een busje nemen. Is het niet lieveling? Mogen wij uit deze kiezen? Kijk eens hoe mooi dit glimt!”

Helaas, helaas! Zij had mij in haar handen. Ik wenschte, dat ik niet zooveel mooier was dan mijn makkers; ja, ik verlangde bijna om maar een even glansloos alledaagsch busje te zijn als zij. Maar toen probeerde ik mijzelf te troosten. Mijnheer Markham zou zich toch stellig herinneren, dat zijn lief kleindochtertje gevraagd had mij te mogen meenemen; hij zou mij stellig redden uit Mevrouw Van Wershoven's greep. Maar aan mijn hoop werd wreed de bodem ingeslagen. Of hij er niet aan dacht, of dat hij het onbeleefd vond om het beste voor zijn eigen familie te houden, dit ben ik nooit met mijzelf eens kunnen worden. Alles wat ik weet is, dat hij mij zelf aan Rosa van Wershoven overhandigde; en toen ik voelde hoe onverschillig zij mij aannam, begreep ik maar al te goed, dat ik een onwelkome gast was. En toen werd ik meegenomen, — weg van den goeden, vriendelijken mijnheer Markham; weg van zijn lieve kleinkinderen, in een wreede, liefdelooze wereld.

—o—

Er stond een rijtuig voor de deur, met een paar prachtige paarden en een koetsier en palfrenier in deftige liverei.

„Naar huis!” beval Mevrouw van Wershoven op scherpen toon; en ik kon genoeg van haar zien om op te merken, dat al haar glimlachjes en al haar lievigheid van haar gelaat verdwenen waren.

„Ik wou, dat ik me niet door je vader had laten overhalen om naar die bijeenkomst te gaan, maar hij heeft altijd zoo'n bespottelijk familiezwak voor dien ouden neef Markham. Er was niemand van onze kennissen. En hoor eens, Rosa, nu moet het in het vervolg eens uit zijn met dat toonen van je humeur. Als je met mij uitgaat dan gedraag je je, zooals het behoort. Toen ik je bijvoorbeeld zooeven dat busje aangaf, zette je een gezicht alsof ik je vergift presenteerde.”

„Ik had dat busje liever niet,” zeide Rosa.

Het was de eerste maal, dat ik haar hoorde praten, en haar stem was al even saai en zonder uitdrukking als haar gezicht.

„Natuurlijk had je dat busje liever niet,” zeide haar moeder op scherpen toon, „wie zou dat nu graag hebben? Maar je weet heel goed, dat je uit beleefdheid had moeten doen, alsof je wel blij met dat busje was. Ik schaamde mij bepaald over je slechte manieren en als je niet gauw zorgt, dat daar verandering in komt, zal ik stellig bij je gouvernante over je klagen.”

Het was duidelijk aan Rosa te zien, dat zij aan dergelijke toespraken gewend was en dat zij er zich al heel weinig van aantrok. Ik was zelf in een treurige stemming, ja, ik voelde mij zóó wanhopig, dat het mij vrij onverschillig was wat er nu verder met mij ging gebeuren. Toen wij eindelijk het huis

bereikten, droeg Rosa mij regelrecht naar de leerkamer. Een lange, magere dame zat daar alleen en ze begon heel snel in een vreemde taal te spreken. Rosa antwoordde in dezelfde taal, en ik verstond er niets van. Ik had een gevoel, dat een zendeling, dunkt mij, hebben moet, als hij in een heidenland aankomt. Ik werd op den schoorsteenmantel gezet, nadat *mademoiselle* haastig het papier van mij afgescheurd en in de prullemand geworpen had. Hierna schonken noch Rosa, noch zij mij meer de minste aandacht.

Naarmate de tijd verliep had ik reden genoeg om medelijden met mijzelf te hebben, maar ik begon ook Rosa te beklagen. Zij was een eenig kind en het leek, alsof zij bijna geen speelkameraadjes had van haar eigen leeftijd. Zij en de gouvernante leefden bijna geheel in de leerkamer. Ik begreep al heel gauw dat de heer en mevrouw Van Wershoven, die op een prachtig buiten in de buurt van Utrecht woonden, tot de rijken en aanzienlijken in den lande behoorden. Uit de geluiden, die tot mij doordrongen, leidde ik af, dat er dikwijls partijen en diners werden gegeven, maar indien dit zoo was, dan bracht dit geen verandering in den geregelden gang van het leven in de leerkamer.

Ik zag nooit iets ongezelligers dan de maaltijden, die werden opgediend voor dit rijke meisje en haar gouvernante. *Mademoiselle* trok wel eens een gezicht, alsof ze iets niet lekker vond, maar

zij maakte zelden een aanmerking, en Rosa scheen al even onverschillig over haar eten, als zij het was

als zij alleen zat

over alle mogelijke andere dingen. De dienstboden deden vrij wel wat zij wilden, geloof ik. De keuken was niet ver van de leerkamer, en ik hoorde ze soms 's avonds zóó'n leven maken, dat ik mij afvroeg, wat zij toch uithaalden. De eenige dienstbode, die ik zag, was een onaangenaam brutaal uitziend meisje, die de dingen over de tafel gooide alsof ze een paar honden hun voedsel voorzette, terwijl ze mij onder stof bedolven liet staan van de eene week in de andere. Ik was zoo leeg

als ik maar zijn kon, alleen vlogen er stofvlokken door mijn gleuf naar binnen. Als ik nog aan dien ellendigen tijd terug denk, begrijp ik niet, hoe ik dien ben doorgekomen.

Ik geloof, dat er één ding was, waar Rosa waarlijk van genoot, en dat was het half uur na de namiddag-thee als zij alleen zat, en een tooversprookje kon lezen. Ik heb haar dikwijls gadegeslagen als zij er van een zat te genieten tusschen licht en donker, en dan, als zij eindelijk niet meer zien kon, wierp zij het boek terzijde, en droomde zich weg in een wereld van haar eigen maaksel.

Arme Rosa! Het was geen wonder, dat zij verlangde te ontkomen aan de eenige wereld, die zij kende. Ik had geen tooversprookjes om mijn eentonig bestaan te verlichten, maar ik deed mijn best om mij te verbeelden, dat het jaar ten einde was, en dat ik werd teruggebracht onder de hoede van den goeden, ouden mijnheer Markham.

HOOFDSTUK II.

Een nederige vriendin.

In dezen verwaarloosden toestand had ik stellig wel ruim drie maanden doorgebracht, terwijl er nooit, zelfs geen cent, in mij was gevallen, toen ik op zekeren heerlijken morgen in de eerste dagen van Mei, een alleraangenaamste verrassing had. Er kwam namelijk een nieuw meisje binnen om de

kamer te doen, en zij had zulk een lief, goed gezicht, dat ik mij al opgevroot voelde, alleen door haar te zien. Zij schudde haar hoofd in wanhoop, toen ze zag, hoe verwaarloosd de meubels en het houtwerk er uitzagen, en even later liep ze weg om de huishoudster te halen.

Ik hoorde ze besluiten, dat de kamer eens een flinke beurt moest hebben, en dat er aan *Mademoiselle* gevraagd zou worden, dien dag in een andere kamer les te willen geven. En toen toog deze nieuwe dienstbode met ijver aan het werk. Ik heb wel eens gehoord van nieuwe bezems, die schoon vegen, maar ik had het nog nooit gezien. Suze moet wel een paar goede, sterke armen hebben gehad, dat is zeker, want den ganschen dag was ze aan het vegen en boenen en schuieren en wrijven, totdat de duffe, oude kamer er schoon en gezellig uitzag. Zij klapte bijna van plezier in haar handen toen ze mij in het oog kreeg.

„Dit is tot dusver het eerste wat mij in dit huis prettig aandoet,” zeide zij half hardop, maar toen zij mij opnam, en zag hoe vuil ik was, en voelde hoe licht ik woog, betrok haar gezicht dadelijk, en keek ze heel bedroefd en bekommerd.

„Komaan, we moeten doen, wat we kunnen om hier verandering in te brengen,” hoorde ik haar zeggen en toen maakte ze mij vol ijver schoon en wreef me glanzend, zoodat ik me weer een ander busje voelde. Ze kon natuurlijk niet helpen, dat er wat stof door de gleuf kwam, maar dat verdroeg ik gaarne terwille van de vreugde, dat ik eindelijk een vriendin had gevonden.

Toen ik klaar was, stak ze haar hand in haar zak, en gaf ze mij twee twee-en-een-halve-centstukken. Ik vond het een heerlijke gedachte, dat ik, als Suze hier voor goed was gekomen, een even groote troost voor haar zou zijn als zij voor mij; want er was stellig niemand in huis, die ook maar in de verste verte belang stelde in dezelfde dingen als zij en ik.

Den volgenden morgen zag ik in groote spanning naar haar uit, en binnen kwam zij, er zoo frisch en en opgewekt uitziende, als slechts mogelijk was. Zij nam zoo zorgvuldig stof af in de kamer, dat je zoudt denken, dat ze die nooit had schoongemaakt, en toen ze mij in haar handen nam, gaf ze mij een glimlach die me voor den geheelen dag goed deed.

Toen Suze klaar was met stof afnemen, begon ze het ontbijt klaar te zetten. „Het zal een poosje duren voor ik dit zilver weer heb, zooals het behoort te zijn,” zeide ze bij zichzelf met een zucht, terwijl ik bij me zelf dacht, hoe mooi het al glom. Rosa kwam de kamer binnen, terwijl Suze nog aan het werk was, en met loome schreden ging ze zonder een woord te zeggen naar haar gewone plaats.

„Goeden morgen, jongejuffrouw,” zeide Suze opgewekt.

Rosa keek heel verbaasd, maar zij mompelde „Goeden morgen,” ten antwoord.

„Het speet me, dat ik gisteren deze kamer niet bijtijds kon klaar hebben, en u er dus niet zitten kon,” ging Suze voort, „maar zij had waarlijk

een goede beurt noodig. Ik hoop, dat u ze opgeknaapt vindt, jongejuffrouw?"

„O, ja,“ antwoordde Rosa met haar hoofd over haar boek gebogen.

Suze draalde nog een oogenblik. „Ik hoop, dat u het mij niet kwalijk zult nemen, jongejuffrouw Rosa,“ zeide zij, „maar ik was zóó blij, toen ik zag, dat u hier een zendingsbusje hebt staan, dat ik de vrijheid nam er een kleinigheid in te doen. Het deed mij zoo aan thuis denken,“ ging ze voort, terwijl ze een kleur kreeg, daar Rosa haar plotseeling met een blik vol achterdocht aankeek. „Wij hebben er bij ons thuis een op de keukenplank staan, en moeder zegt dikwijls, dat ons zendingsbusje voor haar het kostbaarste ding is, in ons heele huis!“

Rosa antwoordde geen woord, maar zij keek Suze een oogenblik onderzoekend aan, toen sloeg ze haar oogen weer neer en ging voort met lezen. Toen Suze de kamer uit was, keerde Rosa zich in haar stoel om, en keek een naar mij.

„Zij lijkt mij wel een aardig meisje,“ zeide zij half hardop. „Maar ze zal er wel gauw achter komen, dat ze hier in huis niet hoeft te doen alsof ze belangstelling voor zendingsbusjes heeft, integendeel!“

Maar Rosa's nieuwsgierigheid was toch in zoover opgewekt, dat ze mij in haar hand nam, en ik zag haar glimlachen, toen ze de geldstukken in mij hoorde rammelen.

Toen kwam de Fransche gouvernante binnen en de lessen namen haar gewonen loop. Maar na

dien morgen zag ik Rosa dikwijls naar mij kijken en dan naar Suze, alsof er in haar gedachten eenig verband tusschen ons was.

„Dat is een goed meisje,” zeide M a d e m o i s e l l e telkens van Suze, en ik vermaakte mij dikwijls over de grappige, gebroken zinnnetjes, waarin zij Suze probeerde duidelijk te maken, wat zij hebben wilde. Suze was altijd heel beleefd en vriendelijk tegen haar en het was bepaald verwonderlijk om te zien hoe M a d e m o i s e l l e ’s gezicht opklaarde, als zij tegen haar sprak. Misschien droeg de goede bediening er ook toe bij om haar opgewekter te stemmen, want alles was nu altijd in de volmaaktste orde. Er waren keurige figuurtjes op de boter, de melk was niet aangebrand en het servies en het zilver waren zoo schoon en vlekkeloos als handen het slechts maken konden.

Na verloop van eenigen tijd trof het mij, dat Suze zeer veel belang stelde in Rosa. Het was heel warm weer en het kind werd angstig mager en bleek. Zij had niet den minsten eetlust en at vreeselijk weinig, en ik ben er bijna zeker van, dat het Suze was, die wist te bewerken, dat er telkens allerlei smakelijk toebereide schoteltjes op tafel verschenen, want ik merkte op, dat Suze heel verheugd keek, wanneer Rosa een kleine portie opat met iets, dat naar smaak leek; en als het eten bijna niet was aangeroord, droeg zij het weg met een bekommerd gezicht.

Er gingen een paar weken voorbij, en op zekeren regenachtigen achtermiddag zat Rosa alleen in de leerkamer haar lessen te leeren. Ik vroeg mij af,

waar *Mademoiselle* op zulk een stormachtigen dag kon heengegaan zijn, toen Suze binnenkwam met een boodschap voor Rosa. *M a d e m o i s e l l e* liet zeggen, dat zij niet in staat was beneden te komen, daar zij zulk een vreeselijke hoofdpijn had. Rosa zat eenige Fransche werkwoorden uit te schrijven en ik geloof, dat ze op haar eentje een deuntje had zitten schreien.

„Ik ben bang, jongejuffrouw Rosa, dat u ook hoofdpijn hebt,” zeide Suze bezorgd. Rosa antwoordde niet, maar ik geloof, dat het alleen was, omdat zij niet kon. Zij zat met haar rug naar mij toe, maar Suze kon ik juist in het gezicht zien, en hierop spiegelden zich zich vriendelijkheid en medelijden af. Zij snelde de kamer uit en kwam weldra terug met een kussen in de eene en een shawl in de andere hand.

„*M a d e m o i s e l l e* laat zeggen, dat u niet langer moogt werken,” zeide zij. „Kom, jongejuffrouw Rosa, gaat u nu eens hier op de canapé liggen en dan zal ik u eens gauw een lekker kopje thee brengen.”

Rosa gehoorzaamde zonder iets te zeggen, en Suze deed wat zij kon om het haar zoo gemakkelijk mogelijk te maken. Zij bracht haar thee met iets lekkers er bij, maar nog altijd zeide jongejuffrouw Rosa geen woord, want zij was een trotsch kind, en ik denk, dat Suze bang was, dat zij zich te veel vrijheid veroorloofde. Zij had echter medelijden met het eenzame kind en onder voorwendsel van de kamer wat op te ruimen, draalde ze nog een oogenblik, en zeide, dat de vacantie nu gauw zou

beginnen, en hoe Mademoiselle er zich op verheugde om naar haar familie in Frankrijk te gaan.

„Zou je je werk niet kunnen halen en hier wat

Zij bracht haar thee met iets lekkers er bij.

bij mij komen zitten?" vroeg Rosa eensklaps, terwijl ze haar thee met kleine teugjes opdronk. En te oordeelen naar Suze's gelaat, zag ik dat dit juist was, wat deze verlangd had te doen.

„O ja, jongejuffrouw, dat kan ik best," antwoordde ze dadelijk vol vuur; maar ze was toch

een klein beetje verlegen, toen ze zich met haar naaiwerk in haar hand bij de tafel nederzette.

„Ik weet, dat je nog meer geld in dat busje hebt gedaan,” zeide Rosa, terwijl ze naar mij wees. „Ik zou wel eens willen weten, waarom je dat doet?”

„Ik zal het niet meer doen, als u het liever niet hebt, jongejuffrouw Rosa,” antwoordde Suze.

Over Rosa's gezicht gleed een glimlachje.

„Ik begrijp niet, waarom je je geld op die manier weggooit,” antwoordde ze. „Eerst dacht ik, dat je het deedt om bij ons in de gunst te komen, maar je zult nu al wel gemerkt hebben, dat er hier in huis niemand is, die geeft om zulke dingen als zendingsbusjes. En daarenboven, ik weet nu wel, dat jij niet zoo iemand bent. Je zoudt je geen moeite geven om iets voor mij te doen, als dat zoo was.”

Ik had Rosa nog nooit zoo lang achtereen hooren praten, en het scheen niet natuurlijk voor een kind om zulke harde, bittere dingen te zeggen. Suze keek bedroefd.

„Jongejuffrouw Rosa,” begon ze aarzelend, „u weet, dat als wij menschen liefhebben, we ze graag genoeg doen en ze dikwijls een present geven. Nu heb ik den Heer Jezus Christus lief en ik wil Hem gaarne iets geven voor Zijn liefde voor mij.”

„Maar wat ter wereld heeft dat met het zendingsbusje te maken?” vroeg Rosa, terwijl zij in haar verbazing half overeind kwam en op haar elleboog steunde.

„O, weet u dat niet?” zeide Suze. „De Heer heeft het bevel achtergelaten, dat alle schepselen

op aarde moeten bekend worden gemaakt met Zijn liefde, en het kost een massa geld om de boodschappers met die blijde tijding te zenden. Het geld in dat busje zal helpen om aan eenige arme zielen in Afrika — of 't kan ook in Indië zijn,— te laten hooren, dat er voor hen een Zaligmaker is, evengoed als voor ons."

„Nu, maar," zeide Rosa, „als dat busje ooit wordt opgevraagd, dan zal vader er een paar tientjes in doen, en dat is veel meer dan jij zoudt kunnen doen, al deed je er ook het heele jaar in, alles wat je maar eenigszins kunt missen."

„Ja," zeide Suze aarzelend, „dat is waar."

„Nu, waarom maak je je er dan druk over?" vroeg Rosa triomfantelijk. „Jouw paar centen zijn toch als niets voor een zaak waar honderden en honderden guldens voor noodig zijn."

Suze keek alsof ze niet goed wist, wat ze antwoorden moest, maar plotseling helderde haar gezicht op. „O, ik weet het," riep ze uit. „'t is met mijn centen als met de vijf brooden en de twee kleine visschen. De menschen moesten lachen over zulk een maal voor vijf duizend hongerigen, maar de Heer zegende het voedsel, en dus was er genoeg voor allen en over ook. Ja, ja, met mijn centen is het precies zoo."

Rosa keek haar in groote verbazing aan.

„Ik begrijp niet, hoe je zoo over den Heer kunt spreken, alsof je Hem persoonlijk kent," zeide zij. „Voor mij is Hij heel ver weg, en het zou mij bang maken om dicht in Zijne nabijheid te komen."

„U zoudt niet bang zijn, als u Hem kende."

zeide Suze met zachte stem. „Hij heeft u meer lief dan uw beste vriend of vriendin.”

„Dat zou niet mogelijk zijn,” zeide Rosa, met den ouden scherpen klank weer in haar stem. „Er is niemand, die veel om mij geeft.”

Ik geloof, dat Suze heelemaal vergat, dat Rosa een trotsche jonge dame was, en zij niets meer dan een tweede-meisje.

„O, jou arm schaap; heusch, heusch ze houden wél van je!” riep ze uit, met haar gansche hart in haar stem, en toen zweeg ze plotseling.

„Als ik een jongen was geweest, zou vader veel van mij hebben gehouden, of misschien als ik heel mooi was, zou het ook nog anders zijn. Het is heel treurig om het gevoel te hebben, dat geen mensch om je heen er iets om geeft of je er bent of niet.”

Terwijl Rosa die woorden sprak, vonden zij weerklank in mijn hart. Ja, het is hard en treurig; niemand kon dat beter weten dan ik en ik begon te voelen, dat Rosa en ik vele dingen gemeen hadden.

Ik geloof, dat Suze wederom niet goed wist wat ze antwoorden zou, ze naaide maar zwijgend verder.

„Het is gemakkelijk voor jou om te zeggen, dat God mij lief heeft,” ging Rosa voort, „maar als het heusch waar was, dan zou Hij mij broers en zusters hebben gegeven en dan zou Hij maken, dat ik een gezellig, vroolijk leven had, net als andere meisjes.”

Nog altijd zweeg Suze, en ik begon te denken, dat ze heel verstandig was, zoowel als heel goed. Sommigen zouden Rosa beknord hebben en som-

migen zouden haar beklaagd hebben, en niet één op de honderd zou het juiste woord, dat gezegd moest worden, hebben bedacht. Suze vertelde me later, dat ze al dien tijd bij zichzelf had gebeden, en ik denk, dat het daardoor kwam, dat haar zwijgen niet onhartelijk leek. Rosa's bleek gezichtje nam een minder hopelooze uitdrukking aan.

„Ik geloof, dat jij altijd gelukkig bent,” zeide zij eenigszins afgunstig, terwijl zij tot Suze opkeek, „ik begrijp niet hoe je dat klaarspeelt want al onze andere dienstboden kibbelen voortdurend onder elkaar, en ik hoor dikwijls, dat ze alles behalve aardig tegen je zijn. — Ja, als ik mij goed bedenk, kun je het hier niet heel prettig hebben, en zul je wel dikwijls naar huis verlangen.”

„Jongejuffrouw Rosa, ik heb een tooverspreuk,” zeide Suze opgewekt, „en het is een betere dan u zult vinden in de sprookjes, die u zoo graag leest — zal ik ze eens voor u opzeggen?”

„Ja,” antwoordde Rosa vol vuur.

„Als ik 's morgens opsta, zeg ik ze bij mijzelf op,” begon Suze langzaam, „en gedurende den dag herhaal ik ze telkens. Onze oude Dominee thuis heeft ze mij geleerd, en hij zeide, dat die spreuk waar was voor iedereen; dus u ziet dat ze voor u ook waar moet zijn.”

„Maar je hebt nog niet gezegd wat het is,” zeide Rosa ongeduldig.

„Ik, Suze Mars, behoor mijzelve niet toe; want ik ben gekocht met een hoogen prijs, en wel met het dierbaar bloed van Christus, die mij liefhad, en zichzelf voor mij gaf.”

Rosa keek heel teleurgesteld. „Is dat alles?” vroeg ze op vermoeiden toon.

„O, jonge juffrouw Rosa, u zoudt zoo niet spreken, als u waarlijk begreep wat die woorden beteekenen. Wilt u niet eens probeeren om mijn spreuk ook tot de uwe te maken?”

Suze meende zóó ernstig, wat zij zeide, dat de tranen haar in de oogen kwamen. Zij spraken nog een beetje langer samen, maar op zulk een zachten toon, dat ik niet goed kon verstaan, wat zij zeiden. Eén ding zag ik echter, dat mij niet weinig verbaasde: eer Rosa de kamer verliet, sloeg ze haar armen om Suze's hals en kustte haar.

HOOFDSTUK III.

Vader en dochter.

Na dit gesprek had ik alle hoop, dat ik zou genieten van de rechtmatige plaats, die mij in huis toekwam. Maar het bleek mijn lot in het leven te zijn, telkens en telkens weder, dat mijn verwachtingen werden opgewekt, alleen opdat ik ze met des te grooter kracht ter aarde kon zien nederslaan. Een paar dagen later begon de vacantie. M a d e m o i s e l l e vertrok naar haar familie te Parijs.

De heer en mevrouw van Wershoven en Rosa gingen op reis naar het buitenland en bijna al de dienstboden — ook Suze — vertrokken met kostgeld naar huis. Het groote huis bleef stil en eenzaam en bijna geheel verlaten achter.

Eer Suze vertrok, had zij mij wel eenigszins be-

leedigd door me stevig in bruin papier te pakken, en me op een der hoogste planken te zetten van een der kasten in de leerkamer. Maar, achteraf beschouwd, zal ze stellig haar goede redenen hebben gehad om dit te doen, hoewel ik haar handelwijze destijds heel ongepast vond. Op zekeren dag werd de kastdeur heel voorzichtig geopend, en een meisje, met een heel scherp gezichtje, waarschijnlijk een kind van de huisbewaarders, keek naar binnen. Ze doorzocht de werkmandjes en haalde er strengetjes wol, knoopjes, naalden en van allerlei uit, en daarna opende ze een blikje, waarin nog wat gedroogde gember lag en die begon ze dadelijk in haar mond te stoppen. Ik verbeeld mij echter, dat zij de gember veel te sterk vond voor haar smaak, want ze maakte al heel gauw vreeselijke grimassen en gooide de stukjes, waar ze van gegeten had, uit het raam.

Ze stopte kleine lapjes zijde en kant en kralen in den zak van haar boezelaar, en ik overlegde reeds bij mijzelf, dat mijn voorraad centen er aan zou moeten gelooven, indien zij bij ongeluk mijn schuilplaats ontdekken zou. Ik durfde van angst haast geen adem halen, eer de kastdeur weer gesloten was.

Na dit avontuur bleef ik menigen langen, langen dag in de duisternis en eenzaamheid, totdat eindelijk op zekeren morgen vroeg, een bekend geluid mijn oor trof. Het was Suze's stem. Zij zong vroolijk, terwijl ze de kamer aan kant maakte. O! ik raakte in zulk een toestand van opwindung. Ieder oogenblik verwachtte ik haar opgewekt ge-

laat mij te zien tegenlachen. Maar hoewel ik haar den ganschen dag in de kamer bezig hoorde, en ik mij goed kon voorstellen, wat ze al zoo deed, naar mij keek zij dien dag niet om.

„O heden!” dacht ik, „als zelfs Suze mij vergeet, dan is mijn lot waarlijk ondraaglijk!”

Den volgenden middag was er een heele drukte en geloop in huis, en ik begreep, dat de familie thuis gekomen moest zijn. Er werden zware koffers naar boven gedragen, ik kon hooren hoe de dienstboden elkander allerlei aanwijzingen toeriepen. Weldra naderden vlugge, lichte voetstappen de deur van de leerkamer. „O, wat ziet het er hier gezellig uit met die mooie bloemen op tafel! Wat ben ik blij, dat ik weer thuis ben! Zeg eens, Suze, wat heb je met het zendingsbusje gedaan?” Ik kon ternauwernood gelooven, dat het Rosa was, die sprak, hoewel ik toch wist, dat zij het zijn moest; haar stem klonk zoo anders dan vroeger, zooveel vroolijker en opgewekter.

Suze opende dadelijk de deur van de kast.

„Ik heb het busje maar veilig weggeborgen, tot u weer thuis was, jongejuffrouw Rosa.” zeide zij; en ik begreep haar bedoeling, al deed Rosa het niet. „Hier is het in de beste orde.”

„O, jou lief, lief busje!” riep Rosa uit, terwijl zij mij in haar hand nam, „ik heb een aardig sommetje geld voor je opgespaard.”

Het begon al donker te worden, maar bij het licht van 't vuur in den haard kon ik haar gezicht duidelijk zien. Het was al evenveel veranderd als haar stem, en de verandering in beide was ten

goede. Rosa was heel wat gegroeid, sedert ik haar het laatst gezien had, en zij zag er uit als een gezond buitenkind, gebruind door zon en wind, in plaats van bleek en ziekelijk. Maar behalve dat, was er een nog grootere verandering over haar gekomen. De uitdrukking van haar gezicht was bijna even vroolijk en gelukkig als van Suze.

Zij knielde op het hardkleed neder, en hield mij dicht en liefkoozend tegen zich aangedrukt. Suze ging heen om theewater te halen, maar niet eer ze mij had aangezien met een glimlach, die mij verzekerde, dat zij mij trouw was gebleven.

Rosa begon iets bij zichzelf te zeggen met een zeer zachte stem. „Ik, Rosa van Wershoven, behoor niet mijzelve toe, want ik ben gekocht met een hoogen prijs, en wel met het dierbaar bloed van Christus, die mij liefhad, en zichzelf voor mij gaf;” en terwijl zij sprak, haalde zij haar beurs te voorschijn, en liet een aantal gezellig uitziende muntstukjes in mij vallen, zooals ik er nog nooit gekregen had. „Ik heb zoo dikwijls aan je gedacht,” verzekerde zij mij op vertrouwelyken toon; „jij was de aanleiding, dat ik Suze heb leeren kennen, en het was Suze, die mij het eerst de goede tijding bracht,” voegde zij er half fluisterend aan toe. En toen zat ze met mij op haar schoot; en zag er uit, alsof ze aan iets dacht, dat haar heel gelukkig maakte.

Zij schrikte op, en ik niet minder, toen een mannenstem plotseling zeide, „zeg Rosa, heb je ook een kopje thee voor mij?”

Ik raadde dadelijk, dat het mijnheer Van Wers-

hoven was, maar ik had hem vroeger nooit in de leerkamer zien komen.

„O, zeker, Vadertje” riep Rosa opgewekt uit, „toe gaat u zitten. Suze heeft zoo juist thee gezet, ze is dadelijk goed.”

Ze had een grooten leunstoel naar het vuur geschoven. Haar gezichtje drukte een soort van verlegen blijdschap uit, alsof zij, evenals met mij het geval was, de eer van zulk een bezoek voelde.

Mijnheer Van Wershoven was een groote, breedgeschouderde man, die er sterk en gehard uitzag.

„Wat heb je daar?” vroeg hij op achteloozen toon, toen hij mij in het oog kreeg. „Hoe heb je het in je hoofd gekregen om je een busje voor de Zending aan te schaffen?”

Rosa vertelde toen aan haar vader hoe ze aan mij gekomen was, waarop hij lachend antwoordde: „Ja, de zending is een van de stokpaardjes van dien goeden neef Markham. Maar als jij het aardig vindt, wil ik er wel wat in doen, hoor. Als ik je eens een tientje gaf? Dat zal wel genoeg zijn voor ons samen, is het niet?” Al sprekende rammelde hij met de geldstukken in zijn zak, en even later liet hij een mooi geldstukje door mijn mond glijden met een achteloos gebaar van goedhartigheid. „Ziezoo, als het busje nu wordt opgevraagd, kun je het met een goed geweten meegeven,” zeide hij.

Rosa was vuurrood geworden, en ik kon zien, dat ze erg graag iets zeggen wou, maar niet wist hoe ze beginnen moest. Een oogenblik later had ze moed gevat. „Ik dank u hartelijk,” begon ze, „maar vader — vroeger vond ik dat busje een

vervelend ding — maar nu niet meer,” voegde ze er bij, plotseling afbrekende.

„t Is een gemakkelijke bewaarplaats voor losse centen, denk je zeker?” veronderstelde mijnheer Van Wershoven op lachenden toon. „Wat laat je er het meest in glijden, heele of halve centen? Nu biecht eens op, Rosa?”

„Ik wil graag den Heer Jezus genoeg doen,” antwoordde Rosa met bevende stem, „en ik doe al het geld, dat ik maar missen kan, in het busje, om hierdoor te helpen, dat andere menschen Hem ook leeren kennen.”

Mijnheer Van Wershoven keek haar aan alsof hij dacht, dat zij niet wijs was. Hij fronste zijn wenkbrauwen, en ik vreesde, dat hij de een of andere scherpe opmerking zou gaan maken; maar even later nam zijn gelaat een vriendelijker uitdrukking aan, en hij boog zich voorover en kuste Rosa op het voorhoofd.

„Jou mal, klein gansje!” zeide hij op liefkoozenden toon, „je schijnt toch iets van je grootmoeder te hebben, hoewel je nooit de mooie, statige vrouw zult worden, die zij was.”

„Toe vader vertel u mij eens wat van haar!” riep Rosa vol vuur. „Zij was immers zoo heel, heel goed, was ze niet?”

„Een betere vrouw heeft er nooit geleefd,” zeide hij op peinzenden toon en hij sloeg zacht met zijn hand op zijn knie. „Kijk eens hier, Roseke, dit is haar portret. Hij opende een medaillon, dat aan zijn horlogeketting hing. Rosa boog zich er over heen en bekeek het portret lang en aandachtig.

„Ik wou, dat ik haar gekend had,” zeide zij op verlangenden toon. „Zij ziet er zoo — zoo — moederlijk uit, vindt u ook niet vader? Maar wat was ze ook mooi!” voegde ze er met een zucht bij.

Ik geloof niet, dat mijnheer Van Wershoven naar haar woorden luisterde

„Je lijkt heusch een beetje op haar,” zeide hij, en het was aan zijn stem te hooren, dat hem dit genoeg deed. „Je oogen hebben denzelfden vorm en kleur. Het verbaast mij, dat ik dit nog nooit heb opgemerkt.”

Wat mij betreft, ik vatte een groote genegenheid voor den heer Van Wershoven op.

„Ik ben naar haar genoemd,” zeide Rosa vol trots.

„Ja, daar stond ik op.” antwoordde mijnheer Van Wershoven, „niettegenstaande je moeder er verbazend tegen was, en — maar kom, Rosa schenk eens in, de thee is nu zeker wel goed.” Even later, terwijl hij zijn thee dronk, zeide hij: „morgen ga ik een nieuw paard voor je koopen. We zullen samen menig prettig ritje maken. Ik ben blij, dat je te paard een echte Van Wershoven bent; toen je klein was, wanhoopte ik er aan ooit iets van je te zullen maken, als ik je maar op je pony tilde, schreeuwde je al.”

„O, Vader! dat kwam voornamelijk omdat ik zoo bang was voor” — en toen bleef Rosa plotseling in haar volzin steken, en keek alsof ze wou, dat ze hem niet begonnen was.

„Bang voor wat?” zeide haar vader lachend. „Voor den dag er mede, Rosa!”

„Voor u!” zeide Rosa, terwijl ze vuurrood werd, en toen liep ze naar hem toe, en sloeg haar armen om zijn hals. „Ik kende u niet, vaderlief, en — en de kindermeid vertelde mij altijd, dat u niet van meisjes hield. Ik heb wat dikwijls verlangd om een jongen te zijn, omdat u dan veel van mij houden zou.” Mijnheer Van Wershoven klopte haar vriendelijk op den schouder. „Kom, kom,” zeide hij „ik ben blij, dat ik een dochter heb, die de waarheid weet te spreken. Pas op mijn kopje, kind!”

Zij maakten geen haast met theedrinken, en het scheen mij toe, dat mijnheer Van Wershoven zeer genoot van zijn bezoek aan de leerkamer.

„Deze kamer ziet er heel gezellig uit als de gordijnen zijn dichtgeschoven,” zeide hij, „hoewel ze overdag wat donker is. Wordt m a d e m o i s e l l e morgen terug gewacht?”

„Morgen middag,” antwoordde Rosa.

„Nu dan zullen we 's morgens nog eens een ritje maken. Ik zal je op Zwarten Prins zetten, en zien hoe dat gaat. Je moeder verwacht de volgende week een huis vol gasten. Als ik kans zie om te ontsnappen, kom ik dan nog eens bij je theedrinken. Maar nu moet ik je verlaten, Roseke. Zeg eens, je bent toch heel alleen, zal ik aan moeder vragen of ze goed vindt, dat je met ons eet?”

„O neen, vader, liever niet. Ik heb aan Suze beloofd, dat ik haar, zoo gauw ik met eten klaar ben, zal helpen om mijn koffers uit te pakken, en als ik met u en moeder eet, wordt het zoo laat.”

„Nu, zooals je wilt,” antwoordde mijnheer Van Wershoven.

Rosa babbelde bijna den geheelen avond tegen Suze en vertelde haar van alles wat ze op reis had gezien en gedaan. Ik merkte op, dat in haar verhalen telkens voorkwam „Vader ging hier of daar met mij heen,” en „Vader gaf me dit,” zoodat ik tot de overtuiging kwam, dat zij in deze vacantie meer met elkander waren geweest, dan vroeger ooit gebeurd was.

„Het lijkt wel of alle prettige dingen bij elkaar komen,” eindigde Rosa, terwijl ze vol trots vertelde van het nieuwe paard, dat haar vader plan had voor haar te koopen. En haar gezichtje stond zoo opgeruimd, dat het bijna niet te herkennen was. Ik genoot er bepaald van om haar door de kamer te zien af- en aanloopen. Na den saaien eenzamen tijd, dien ik had gehad, was het bepaald verrukkelijk om weer wat gezelschap te hebben.

De vacantie had klaarblijkelijk iedereen veel goed gedaan, want zelfs m a d e m o i s e l l e zag er bij haar terugkeer veel levendiger en opgewekter uit. Zij en Rosa praatten zóó druk samen, dat ik mijn gebrek aan opvoeding meer dan ooit betreunde; het is echt vervelend andere menschen te zien lachen over een grap, die men niet begrijpen kan. Ik merkte op, dat Rosa dikwijls aan haar vader vroeg of zij wat kasbloemen mocht hebben, en dan gaf ze altijd een mooi bouquet aan m a d e m o i s e l l e voor haar eigen kamer. Op zekeren dag bracht ze haar zelfs een prachtige tros blauwe druiven uit den tuin mee, die, zooals ze vertelde, door mijnheer Van Wershoven zelf geplukt was. Er was ook dikwijls visite op het thee-uurtje in

de leerkamer, want tegen half vijf verscheen mijnheer Van Wershoven nog al eens, en dan schonk Rosa thee voor hem. Als hij de kamer weer verlaten had, gebeurde het meestal, dat Rosa naar mij toekwam en een dubbeltje in mijn mond liet glijden. „Omdat ik zoo blij ben, dat vader van mij gaat houden,” zeide ze dan half hardop.

Maar ik heb ontdekt, dat in deze wereld, de zaken niet dikwijls lang achtereen kalm en aangenaam haar weg gaan. Naarmate de weken en maanden verliepen, verminderde mademoiselle's opgewektheid op merkbare wijze, en mijnheer van Wershoven was dikwijls gedrukt en gejaagd. Op zekeren dag werd Rosa ontboden in de zitkamer harer moeder en toen zij terugkwam kon ik zien, dat zij bitter had geschreid. Het was winter, en de dagen waren donker en somber. Zij ging bij het vuur zitten en ik zag, dat ze haar best deed om haar tranen in te houden. „O, lieve Heer Jezus! help mij om moedig te zijn,” fluisterde zij bij zichzelf, maar telkens rolde er weder een zoute druppel langs haar wangen en viel op haar handen. Zij zat nog ineengedoken op het haardkleed toen haar vader binnenkwam.

„Zoo, ik zie, dat je moeder je onze plannen heeft verteld, hé?” zeide hij, en ik kon aan zijn stem hooren, dat hij medelijden met het kind had.

„Ja,” zeide Rosa, terwijl zij haar best deed eenige vastheid aan haar stem te geven.

„Het zal in sommige opzichten beter voor je zijn,” ging mijnheer Van Wershoven voort.

„Je leven is tot dus ver wel wat eenzaam geweest.

Dat is een nadeel, dat eenigste kinderen meestal hebben. Als je maar eerst aan het Amsterdamsche leven gewend bent, zul je genieten van den omgang met je neefjes en nichtjes. Arm klein vrouwtje! treur er maar niet om. Denk eens! het zou veel erger voor je zijn geweest om naar een deftige kostschool te gaan, zooals je moeder eerst voorstelde!"

Een deftige kostschool! Een rilling voer mij door de leden alleen bij het hooren van het woord. En ik geloof, dat ook Rosa de waarheid van haars vaders woorden beseftte, dat de zaak, hoe wanhopig die haar ook toescheen, nog veel erger had kunnen zijn.

„Maar ik vind het zoo vreeselijk naar om van u weg te gaan, vader," zeide zij met bevende stem; „heel alleen onder vreemden. Hoeveel kinderen zijn er daar vader?"

„Er zijn tweelingen — meisjes — van jouw leeftijd, en Karel, de kreupele jongen. Op mijn woord, ik ben vergeten hoeveel er zijn. George studeert te Leiden en Robert is op een kantoor in Batavia. Margaretha is reeds volwassen en gaat veel uit. Zij is de schoonheid van de familie. Ik geloof, dat er nog een jongen is. Ja, ik herinner me nu, dat je moeder zeide, dat er zeven kinderen zijn."

„Vindt u ze aardig, vader?" vroeg Rosa verlegen.

„Ik ken ze heel weinig," antwoordde hij, „moeder heeft jaren lang met de familie in onmin geleefd om een of andere kleinigheid, en dat is eerst onlangs weer bijgelegd. Maar je oom, die Kolonel

is, zooals je weet, schreef er heel vriendelijk over, dat jij de lessen van zijn kinderen zoudt deelen. Ik geloof, dat ze uitstekend onderwijs hebben van allerlei meesters, behalve van de gouvernante, die er in huis is. Zij is een Hollandsche, want je tante heeft een vooroordeel tegen buitenlanders."

Ik geloof, dat het Rosa al even veel moeite kostte als mij om al deze nieuwe denkbeelden te verwerken.

„Vader," begon ze na eenig stilzwijgen, „zoudt u moeder niet kunnen overhalen mij Suze mee te geven om voor mij te zorgen?"

Mijnheer Van Wershoven zette een bedenkelijk gezicht.

„Suze!" herhaalde hij, „lieve kind, de invloed, dien zij op je heeft gehad, is ook een van de redenen, dat je moeder je eens in een andere omgeving wil hebben. En toch lijkt 't mij niet kwaad," voegde hij er peinzend bij zichzelf aan toe. „Ik zou graag iemand om je heen hebben, die betrouwbaar is, en ik zou me al heel erg moeten vergissen, als je op dat meisje geen staat kunt maken."

„O vaderlief, u weet niet half hoe lief zij voor mij is, hoe goed ze altijd voor mij zorgt. Toe, laat ze met me meegaan, toe vader, mag het?"

Zij had haar armen om zijn hals geslagen, en de heer Van Wershoven streelde haar haar. In zijn gelaat was de uitdrukking gekomen, die ik daarin gezien had, toen hij over zijn moeder had gesproken.

„Ja, Suze zal met je meegaan," zeide hij beslist; „daar kun je vast op rekenen. En Roseke, je moet

een moedig klein vrouwtje zijn; schik je in het onvermijdelijke en ga met moed daar aan het werk."

„Het spijt me zoo voor de arme mademoiselle," begon Rosa op treurigen toon.

Zij had haar armen om zijn hals geslagen.

„Wacht eens, daar doe je me aan iets denken," riep mijnheer Van Wershoven uit. „Ik heb vandaag van iets gehoord, dat misschien heel geschikt voor haar zou zijn: Mevrouw van Holma van Berkenheuvel zoekt een Fransche gouvernante voor haar kleinkinderen."

„O, dat zou heerlijk zijn!” riep Rosa uit, terwijl ze kleurde van blijdschap. „Nu begrijp ik, waarom m a d e m o i s e l l e den laatsten tijd zoo treurig en stil is geweest, zij moet haar oude moeder onderhouden, en ik denk, dat ze bang was om buiten betrekking te raken.”

„Haar moeder onderhouden? Hoe ben je daar achter gekomen?”

„Pas kort geleden,” antwoordde Rosa berouwvol. „Vroeger dacht ik nooit meer over m a d e m o i s e l l e dan over een tafel of een stoel, ze scheen mij een soort van lessen gevende machine en meer niet. Pas toen ik zag, hoe prettig ze het vond als Suze haar allerlei kleine vriendelijkheden bewees, begon ik er over te denken, hoe ook ik haar een plezier zou kunnen doen. Zij heeft mij een massa verteld over haar ouderlijk huis. Zij had zulk een lieven vader, en twee broers, die veel ouder waren dan zij, en verbeeld u eens, zij werden alle drie gedood in den Fransch-Duitschen oorlog, zoodat zij en haar moeder zonder geld achterbleven en in haar eigen onderhoud moesten voorzien. Haar moeder kon prachtig kant maken en daar m a d e m o i s e l l e toen nog jong was, zat haar moeder halve nachten op om haar kind een goede opvoeding te kunnen geven. Eindelijk spande zij haar oogen te veel in, en nu is zij bijna blind. O, vader, toen m a d e m o i s e l l e den laatsten keer thuis was, kon haar moeder haar niet zien. Zij kon haar gezicht alleen maar voelen en het liefkoozen! O vader! denk u eens in, dat ik u niet zien kon!”

„Kom, kom,” zeide mijnheer Van Wershoven

een beetje ongeduldig, „het is hoog tijd, dat je eens komt onder vroolijke kinderen van je eigen leeftijd. Moeder en ik zullen m a d e m o i s e l l e een mooi cadeau geven, als ze weggaat, liefje. En we zullen best een andere betrekking voor haar vinden, tob daar maar niet over. Het is dus besloten, dat Suze met je mee gaat naar Amsterdam, en lieve tijd ja! — het Zendingbusje ook!” voegde hij er lachend aan toe, terwijl hij zich half in de deur omkeerde. Want Rosa had me reeds in de hand genomen, alsof ze besloten had mij het eerst van al haar bezittingen in te pakken.

„O ja, vader,” antwoordde ze moedig, „dat zou ik onmogelijk achter kunnen laten.”

En wat mij betrof, het deed mij genoeg, dat ze zoo voor haar gevoelens te mijnen opzichte durfde uitkomen.

HOOFDSTUK VI.

In Amsterdam.

Drie dagen later vertrokken wij allen naar Amsterdam. Maar over de reis kan ik u niet veel vertellen, omdat ik op den bodem van een grooten koffer lag; aan mijn eene zijde had ik een rekenboek liggen, aan mijn andere een paar schoenen, en een massa kleeren bovenop mij. Ik was heel blij toen ik, na een tijd lang hevig heen en weer te zijn geschud, eindelijk weer stevig op mijn rug lag. Aan 't geluid van hun stemmen kon ik hooren dat Rosa en Suze alleen waren en samen spraken.

„Ik wou, dat ik ten minste een slaapkamer voor mijzelf alleen kon hebben,” zeide Rosa op klagen-den toon.

„O! als u er maar eerst aan gewend bent, zult u het gezellig vinden een kamer met uw nichtje samen te hebben,” antwoordde Suze op haar opgewekte manier, „maar ik ben bang dat jongejuffrouw Ida het niet prettig zal vinden om gescheiden te worden van haar zusje, zij hebben altijd op één kamer geslapen, vertelde de kamenier mij.”

„Ik geloof, dat ze het niets prettig vinden, dat ik gekomen ben,” antwoordde Rosa, en haar stem klonk alsof de tranen niet ver weg waren.

„Kijk eens, hier is een prachtige hangkast, die voor u is leeg gelaten, jongejuffrouw Rosa,” merkte Suze op; „als u mij even wilt helpen, dan zullen we uw jurken maar dadelijk ophangen. En kijk eens! hier komt onze oude lieve vriend ook voor den dag!” en met die woorden nam ze mij in haar handen en hield mij op, zoodat Rosa mij goed kon zien.

„Wat zal ik daar hier mee doen!” riep Rosa uit, terwijl ze haar handen met een wanhopig gebaar ineen sloeg.

„Als ik u was, jongejuffrouw Rosa, zou ik dadelijk kleur bekennen,” antwoordde Suze, maar wat mij betrof, begreep ik niet, wat ze bedoelde. Rosa zag er uit alsof ze niet op haar gemak was.

„O, Suze dat zou ik niet kunnen!” riep ze uit; „ze zijn allemaal zoo druk en zoo vol grappen, en ik geloof, dat ze me toch al een vreemd kind vinden. Geloof je niet, dat ik mijn zendingsbusje

maar liever moet wegstoppen in een van deze laden, ten minste in den eersten tijd?"

Deze woorden vielen mij van Rosa vreeselijk tegen en ik voelde er me zeer beleedigd door. Na al haar vriendschapsbetuigingen, scheen ze zich toch voor mij te schamen, nu ze in dit mooie, groote Amsterdamsche huis was gekomen. Als ik nu nog een haveloos, gedeukt busje was geweest! maar ik wist best, dat ik mooi en glanzend genoeg was om zelfs in het salon der Koningin een goed figuur te maken.

Suze loosde een flauwen zucht, maar zij antwoordde niet dadelijk op Rosa's vraag. Zij ging slechts voort met het uitpakken der koffers en ik kon zien, dat haar gelaat een heel ernstige uitdrukking had aangenomen.

„Ik weet zeker, dat ze me zullen uitlachen,“ zeide Rosa zenuwachtig.

Wederom zweeg Suze, en een drukkend stilzwijgen heerschte in de kamer. Het duurde een paar minuten, en toen begon Suze ernstig en beslist te spreken.

„Juffrouw Arendsen heeft dat kleine plankje in de leerkamer expres voor uw gebruik leeg gemaakt. Als u daar nu eenvoudig het busje op zet met uw werkdoos en andere bezittingen, dan geeft u dat de gelegenheid om te toonen, waar u belang in stelt, zonder dat u een woord behoeft te zeggen. Het busje zal dan zelf voor u spreken.“

Dat Suze een verstandig meisje was, had ik reeds dikwijls kunnen opmerken, en nu was ik hier meer van overtuigd dan ooit. Natuurlijk spreken busjes

doeltreffender dan menschen! Ik glom van trots, terwijl ik mij ten volle bewust was van mijn eigen geschiktheid voor het mij toegedachte werk. Maar ik geloof niet, dat Rosa hier zoo zeker van was!

Het was ten minste met een heel bedrukt gezichtje, dat zij een poosje later met mij en nog een paar van haar bezittingen op weg toog naar de leerkamer. Het begon donker te worden, en het gas was reeds bijna door het geheele huis opgestoken. Er weerklonk een vreeselijk tumult, toen wij de leerkamer-deur naderden. Ik begon te denken, dat wij onder een echte bende wilden verzeild waren geraakt en Rosa keek zóó verschrikt, dat ik niet anders verwachtte, dan dat zij rechtsomkeert maken en weer naar haar slaapkamer terug vluchten zou. Maar terwijl ze nog besluiteloos in de gang stond, kwam er een jonge dame, lang en eenvoudig gekleed, de trappen achter haar af. Het was juffrouw Arendsen, de gouvernante, zooals ik later bemerkte.

„Ga mee naar binnen, lief kind,” zeide ze tot Rosa, „je verlangt zeker wel naar een kopje thee, denk ik,” en met deze woorden ging zij haar voor naar de leerkamer. Toen zij de deur opende, ontstond er een plotselinge stilte in de kamer.

„Ida en Bella, jullie hebt de tafel niet opgeruimd,” zeide zij ernstig. „Jullie hadt er aan moeten denken, dat je nichtje na de reis wel naar een kopje thee zou verlangen.”

„Laat ons nichtje ophoepelen!” mompelde de langste van de twee meisjes, die bij een met boeken en papieren beladen tafel stond. Ik verstond haar

duidelijk, en Rosa ook, maar juffrouw Arendsen pookte juist de kachel op en stond met haar rug naar ons toe.

„Zal ik je helpen om je dingen op de plank te zetten?” klonk een goedgehartige stem, en een jongen, die erg mank liep, kwam naar de arme Rosa toe. „Hemelsche goedheid! Wat ter wereld is dit?” zeide hij, terwijl hij zijn hand op mij legde.

„Mijn zendingsbusje,” antwoordde Rosa, terwijl zij vuurrood werd.

„Alle menschen!” riep Karel uit, terwijl hij deed alsof hij achteruit wankelde, als had hij een harden slag ontvangen. „Dat is iets heel buitengewoons?” Zeg eens, juffrouw Arendsen, is hier ergens plaats voor een zendingsbusje?”

Ik keek angstig naar juffrouw Arendsen, maar zag aan den verachtelijken trek, die om haar mond was gekomen, dat van die zijde geen hulp of sympathie te wachten was.

„Ik vrees, dat je geen onnoodige dingen in de leerkamer kunt hebben, kindlief”, zei ze tot Rosa met iets afgemetens in haar stem. „Je bent thuis zeker gewoon geweest aan overvloed van ruimte, maar hier, waar wij met zoovelen zijn, moeten we zuinig wezen op ieder hoekje. Deze plank had ik alleen bestemd voor de dingen, die je dagelijks gebruikt.”

„Ik had dit busje thuis op den schoorsteenmantel staan in onze leerkamer,” antwoordde Rosa moedig.

„Nu, onze schoorsteenmantel kan wel eens een nieuw ornament gebruiken,” viel Karel hier in.

„Zoo'n warm plaatsje is juist geschikt voor 'n zendeling, vindt u ook niet, juffrouw Arendsen? Kijk eens hier, ouwe baas! Je zult je hier volkomen in je element voelen met een paar negers en een leeuw aan je voeten. We zullen zien, dat we je binnen kort ook een of twee kanibalen verschaffen.”

Hij had mij boven op de marmeren pendule gezet, en was nu bezig eenige zeer gehavende ornamenten, een leeuw en een paar nikkertjes voorstellende, om mij heen te schikken. Hij hield den kop van een der nikkertjes in zijn handen en die plakte hij er op zulk een onzinnige manier weer scheef tegenaan, dat zijn zusjes eenvoudig gilden van het lachen. Ik was zeer verontwaardigd over hun onbeleefdheid en Rosa, dat kon ik duidelijk aan haar zien, wist niet wat ze zeggen of doen moest.

„Als iemand een zendeling noodig heeft, dan zijn het deze kinderen!” overlegde ik diep verbolgen bij mijzelf.

En toch, hoewel Karel mij zoo slecht had behandeld, stond zijn uiterlijk mij beter aan, dan dat van zijn zusters. Zij hadden alle drie knappe gezichten, maar dat van Karel had zulk een open, eerlijke uitdrukking, dat men zich dadelijk tot hem aangetrokken voelde.

„Kijk eens, warme wafels!” riep hij opgetogen uit, toen de meid met een schaal vol binnentrad: „Dat is ter eere van jou, Rosa. Ik ben blij, dat je gekomen bent. Juffrouw Arendsen, de thee is gezet, kunt u inschenken? Op mijn woord, nog een trommeltje met zoute stokken ook. We moes-

ten maar iederen dag een nichtje in huis krijgen, als al die heerlijkheden er het gevolg van zijn. Verbeeld je niet, dat we altijd op zulk een weelderigen voet leven, Rosa, of je teleurstelling zal groot zijn. Gewoonlijk krijgen we om vier uur een paar lange beschuitjes bij ons kopje thee en verder niets. Spreek ik waarheid of niet, juffrouw Arendsen?"

„Dat gebeurt niet dikwijls als jij thuis bent, Karel," zeide zij.

„Nu, maar ik ben dan ook ziekelijk," antwoordde hij op pathetischen toon. „Had je wel gedacht, dat ik er zóó ziek zou uitzien, Rosa?"

„Ik wist niet, wat ik denken moest," antwoordde Rosa verlegen.

„O, je was bang, dat we allemaal wilden waren," zeide hij met een blik van verstandhouding, „en daarom heb je den blikken zendeling meegebracht.

Juffrouw Arendsen, waarom fronst u uw wenkbrauwen tegen mij? Hij is van blik — en geverfd."

„Heeft je vader je naar Amsterdam gebracht, Rosa?" vroeg juffrouw Arendsen.

„Neen," antwoordde Rosa, „hij bracht ons alleen maar tot Utrecht, waar hij ons op den trein naar Amsterdam zette."

„Maar je hebt de hazen en patrijzen toch meegebracht?" vroeg Karel met een uitdrukking van groote belangstelling.

„Hazen en patrijzen!" herhaalde Rosa op verbijsterden toon.

„Wat, heb je ze niet meegebracht?" riep Karel

opgewonden uit, „dan moeten we onmiddellijk telegrafeeren. Het diner is morgenavond, en de Hertog laat zich niet met een kalfsoester afschepen. Wat moeten we beginnen! Hoe k o n oom dat nu vergeten, om jou die hazen en patrijzen mee te geven! Daar begrijp ik nu niets van.”

„Had vader beloofd jullie wild te sturen?” vroeg Rosa onschuldig; en bij de ongeveinsde spijt en verbazing, die in haar stem klonken, proestten de twee tegenover haar zittende meisjes in een onbedwingbaar gegichel uit.

„O, Karel, plaag dat kind toch niet langer; je bent zóó gek,” zeide Bella, terwijl ze haar oogen afveegde. „Je moet nooit voor ernst opnemen, wat die jongen zegt, Rosa,” voegde ze er bij, zich tot haar nichtje wendende, met een uitdrukking van beschermende meerderheid.

„En ik zou je raden, nooit iets te gelooven van wat de meisjes je vertellen,” antwoordde Karel met kalme minachting. „Ja, ja, dit zijn booze tijden voor de goedgelovigen, vindt u ook niet, juffrouw Arendsen? Trek het je niet aan, Rosa, je zult mettertijd wel aan ons wennen. Heb je wel eens meer met jongens en meisjes omgegaan, Rosa?”

„Rosa heeft stellig met kinderen omgegaan, die betere manieren hadden dan jullie,” viel juffrouw Arendsen hier op ernstigen toon in. „Ben je klaar met je repetitie voor de les van monsieur B l a n c, morgenochtend, Ida?”

„O, juffrouw Arendsen, ik kan van avond niets meer doen. Mattie heeft mij beloofd, dat ik haar

mocht helpen kleeden. Maar ik zal morgenochtend wel vroeg opstaan en mijn werk dan verder afmaken."

"Ik zou het je wel eens willen zien doen," merkte Karel grinnikend op. „Ida vroeg op, zou een nog nooit vertoond wonder zijn."

"En bij wie is de partij, waar Mattie van avond heen moet?" vroeg hij na eenig stilzwijgen.

"Bij Gravin van Lingen," antwoordde Bella met veel voldoening; „en Mattie doet een nieuwe, wit zijden japon aan, waar lange slingers van klimopbladen op geborduurd zijn, prachtig in één woord. O, daar is ze! Mattie, wanneer zullen wij bij je op je kamer komen om je te helpen?"

De deur was opengegaan, en Margaretha, of Mattie zooals zij gewoonlijk genoemd werd, stond op den drempel. Zij was het mooiste meisje, dat ik ooit gezien had en ze glimlachte tegen de om de tafel gezeten kinderen.

"Dus is Rosa gekomen?" zeide zij. „Welkom in Amsterdam, lieveling. Het speet me, dat ik uit was bij je aankomst."

Ik geloof, dat het de eerste hartelijke begroeting was, die Rosa in dat huis had ontvangen. Ik kon zien dat zij van blijdschap kleurde, toen zij opzag in het lieve gezichtje van haar nicht. Margaretha was lang en slank, zij had een bleeke gelaatskleur en prachtige grijze oogen, die een zachten, vriendelijken glans hadden. Haar haar was van een bijzonder mooie lichtbruine kleur en prachtig glanzend en dik. Zooals zij daar stond met haar hand op Rosa's schouder, en zich over haar heen-

boog om haar te omhelzen, gaf het mij een blij gevoel, dat er ten minste één echt lief mensch in huis was. Men behoefde Mattie maar aan te zien om haar te vertrouwen.

„Zeg eens, Mattie!” riep Karel verwijtend uit: „Je hebt nog niet eens de laatste versiering in ons nederig verblijf opgemerkt. Wat zeg je van mijn decoratief talent?” En hij maakte een handgebaar in de richting van mij en den schoorsteenmantel.

Mattie keek en moest even glimlachen, maar zij zag dadelijk weer in Rosa's gelaat en ik geloof, dat zij alles wat gebeurd was als bij ingeving be-

en zich over haar heenboog om haar te omhelzen.

greep. „Ik kwam je halen, Rosa-lief,” zeide ze vriendelijk. „Vader is thuis gekomen, en wou graag, dat je in het salon bij hem kwam, als je klaar bent met theedrinken. Ja, Bella, daarna mogen jullie allemaal in mijn kamer komen en mij

helpen om de haakjes van mijn japon vast te maken.”

„Kom meisjes,” viel thans Juffrouw Arendsen in, „maak eens wat voort met jullie thee, je ziet immers, dat juffrouw Mattie op je wacht.”

„O, zoo'n haast heb ik niet,” antwoordde Mattie lachend. „Het spijt me te hooren, dat u morgen niet voor het diner wilt binnenkomen, juffrouw Arendsen.”

„Ik hoop 's avonds met de meisjes in het salon te komen, juffrouw van Alberfeld,” antwoordde de gouvernante op afgemeten toon, „zoodat ik den beroemden pianist zal hooren spelen.”

„O, maar dan zult u zoo weinig kans hebben om hem te hooren praten, en wat mij betreft, hoor ik hem dat nog liever doen dan spelen.”

Mattie had plaats genomen in den lagen schommelstoel bij het vuur en terwijl Karel druk tegen de meisjes babbelde, zette zij op gedempten toon haar gesprek met Juffrouw Arendsen voort: „Vindt u niet, dat u u onnoodig allerlei genoegens ontzegt?” vroeg ze op vriendelijken toon. „Ik weet dat in mijn leven veel te veel aangename dingen zijn, maar u zoudt, naar het mij voorkomt, meer kunnen genieten dan u doet.”

„Sommige menschen zijn geschapen om te genieten en anderen om te werken,” antwoordde Juffrouw Arendsen kortaf. „Als ik deed, zooals u van mij verlangt, zou ik mijzelf ongeschikt maken voor het leven, dat het mijne moet zijn, sinds mijn vader al zijn geld verloren heeft. Maar ik geloof, dat de meisjes nu klaar zijn, juffrouw van Alberfeld,”

zeide zij op een toon, die duidelijk te kennen gaf, dat zij het gesprek niet verder wenschte voort te zetten.

Mattie zuchtte even, terwijl ze haar blik liet rusten op de harde, verbitterde trekken der gouvernante, maar zij stond op, zonder iets meer te zeggen.

„Kom dan, Rosa,“ zeide zij, „ga mee naar vader, daarna mogen jullie meegaan naar mijn kamer.“

Zij verlieten de leerkamer, en, na een oogenblik van besluiteloosheid, volgde ook Karel hen. Juffrouw Arendsen stond tegenover mij bij het vuur, maar haar oogen waren neergeslagen, en haar gedachten waren ver weg. Eensklaps wierp zij een blik op mij, een blik zóó droevig, zóó bitter, zóó vol diepe smart, dat ik niet wist, wat ik er van denken moest. De meid kwam binnen om de theetafel op te ruimen, en juffrouw Arendsen wendde zich dadelijk af, en ging aan de schrijftafel zitten. Er lag een groot vel papier voor haar met vreemde letters en zij zat er over heen gebogen met een trek van groote vastberadenheid op haar gelaat, schijnbaar vast besloten aan niets anders meer te denken dan aan den arbeid, die voor haar lag.

En zoo ging mijn eerste avond in een Amsterdamsche leerkamer in sombere stilte voorbij.

HOOFDSTUK V.

Een Zondag in de stad.

Het was Zondagmorgen, en heel donker en mistig. Rosa was een paar dagen geleden een beetje

heesch geweest, en aan het ontbijt kondigde juffrouw Arendsen aan, dat zij het beter vond, dat Rosa niet mee naar de ochtendkerk zou gaan.

„En ik ook niet,” viel Karel in. „Ik geloof, dat ik zoo juist ook heb kou gevat?” en hij kuchte een paar maal heel gemaakt.

„Dan moet je maar eens een lepel van je hoeststroop nemen,” zeide juffrouw Arendsen op drogen toon.

„Kies een psalmwijs om op te hoesten, Karel,” stelde Ida voor, tot groot vermaak van Bella.

„Doe zulke voorstellen liever aan Rosa,” zeide hij bedaard. „Jullie ziet, dat we nog wel een paar kunstjes van haar kunnen leeren. Niet iedereen is zoo knap om zijn kwalen zoo ter juister tijd te kunnen verschijnen.”

„Mijn keel is vandaag heusch heelemaal beter,” viel Rosa hem gejaagd in de rede. „Toe, juffrouw Arendsen, mag ik niet gaan, als ik mij goed toestop en mijn mond dicht houd?”

„Neen, lieve kind,” antwoordde de gouvernante beslist, „het is een doordringende koude mist, en het zou dwaas zijn om er een nieuwe verkoudheid aan te wagen. We kunnen je boeken in overvloed geven om je bezig te houden.”

„O, bezighouden zal ik haar wel,” antwoordde Karel op een toon vol vertrouwen. „Maak u daar niet bezorgd over, juffrouw Arendsen. We zullen ons best samen amuseeren.”

En toen volgde er een gevecht van woorden, want juffrouw Arendsen was vast besloten, dat Karel niet zou thuisblijven en hij was even vast

besloten dat hij wel zou thuisblijven. Het eindigde hiermede, dat Karel hoestende weghinkte naar de kamer zijner moeder, waarna al heel gauw een boodschap werd gebracht door de kamenier om

te zeggen, dat Mevrouw het beter vond, als jonheer Karel dien morgen niet uitging, omdat het zoo mistte. Juffrouw Arendsen beet zich van boosheid op de lippen, en de twee meisjes glimlachten openlijk over haar nederlaag, terwijl Rosa zwijgend bij het vuur zat, en er heel ernstig en treurig uitzag. Toen zij een poosje later allemaal naar de kerk vertrokken waren, kwam Rosa naar mij toe en nam mij in haar handen.

„O! het lijkt mij jaren geleden, sedert ik hier ben gekomen,” zuchtte zij. „O, waren wij maar weer thuis!” En toen gaf ze plotseling een gil, want op haar hand kroop een groote zwarte tor.

Ik wist best hoe die daar kwam, want terwijl Rosa een oogenblik naar boven was gegaan, was Karel binnen komen sluipen met een uitdrukking

op zijn gezicht, die niet veel goeds beloofde, en had twee van die afzichtelijke monsters in mijn nabijheid neergezet.

„Kijk er eens hier, oude heer,” zeide hij mij toesprekend, „ik heb beloofd, dat ik je eens dezer dagen een paar kanibalen zou bezorgen om te bekeeren. Ga nu je gang maar, oude jongen! Je zult ze taai genoeg vinden,” en met deze woorden deed hij zijn best om een tor door mijn mond te duwen, doch dit gelukte hem niet. Hij stak zijn hoofd om den hoek van de deur, toen hij de angstkreet van zijn nichtje hoorde.

„Wat scheelt er aan?” vroeg hij. „Aardige zwartjes, hé? Kom, ik dacht, dat ze juist in je smaak zouden vallen! Ik vrees, dat er niet veel echte zendelingengeest in jou zit!”

„O, Karel, neem hem weg, 't is zulk een afschuwelijk beest!” riep de arme Rosa zenuwachtig uit. „Hoe zou het hier toch gekomen zijn? Kijk eens, daar is er nog een!”

Karel grinnikte. „Wat zou je wel van een paar dozijn gezegd hebben? Ik zou er graag nog meer neergezet hebben, maar Jozef kon er mij niet meer bezorgen.”

„Heb je ze daar expres neergezet? O, Karel, hoe kun je zoo wreed zijn?” en Rosa ging bij de tafel zitten en barstte in een stroom van tranen los.

„Wreed!” herhaalde Karel spottend. „Volstrekt niet. De torren hadden ongetwijfeld heel veel schik, en dat zou jij ook hebben, als je maar een aasje gevoel voor humor had.”

„O, als vader maar kwam om mij naar huis te

halen!" snikte Rosa.

Karel begon een beetje medelijden te krijgen.

Hij ving de torren en gooide ze het raam uit.

„Daar!" zeide hij, „ze zijn weg. Kom, Rosa, laat ons nu vriendschap sluiten. Het dient nergens toe om zoo'n gedoe over iets te maken."

Zijn stem was vriendelijker dan zijn woorden, en Rosa droogde haar oogen af, en begon iets vroolijker te kijken.

„Kom, ga hier nu eens zitten," zeide Karel, terwijl hij een lagen gemakkelijken stoel naar het vuur trok „en dan ga ik op het haardkleed liggen. Waarom kijk je altijd zoo somber? Wij zijn graag vroolijk hier in huis; maar wij houden er dan ook geen zendingsbusjes op na," voegde hij er bij, terwijl hij een vijandigen blik op mij wierp. Ik was zóó beleedigd, dat ik den jongen graag een klap om zijn ooren zou hebben gegeven. Verbeeld u, zulk een brutaliteit om mij de schuld te geven, na zijn eigen schandelijk en ongemanierd gedrag!"

„O, Karel, daar komt het heusch niet door," zeide Rosa, en ik kon zien, dat zij even ontzet was als ik over zijn veronderstelling. „Maar, begrijp je niet, het is alles zoo vreemd, en ik ben niet gewend aan jullie gewoonte om over alles te lachen. Daarenboven heb ik een gevoel alsof ik jullie in den weg sta. Ik weet zeker, dat noch Ida, noch Bella het prettig vinden, dat ik gekomen ben."

„Ja, wat zal ik zeggen?" antwoordde hij opgewekt. „De tweelingen zijn altijd samen geweest en hebben geen derde in haar verbond nodig. Maar er is geen enkele reden waarom jij en ik geen

vriendschap zouden sluiten, we zouden het zoo gezellig samen kunnen hebben, als je maar niet zoo stijf en verlegen was en zoo bang voor ons alsof je denkt, dat we je zullen bijten. Met zoo'n saaie gouvernante als juffrouw Arendsen, moeten we er zelf de vroolijkheid wel een beetje inbrengen."

„O! maar Karel," begon Rosa vol vuur, „ik geloof, dat zij zich heel ongelukkig voelt. Het speet me zoo, toen je haar zoo plaagde van morgen. Zij kan natuurlijk niet zoo vroolijk zijn, als zij, als 't ware, iedereen tegen zich heeft."

„O, zoo!" zeide Karel eenigszins beleedigd, „het zal dus in het vervolg zijn: jij en juffrouw Arendsen en het zendingsbusje. Ha, ha!" en hij begon onbedaarlijk te lachen en ditmaal klonk zijn lachen niet spotachtig doch echt vroolijk en Rosa kon niet nalaten een beetje mee te lachen. Ik geloof, dat zij even goed wist als ik, hoe juffrouw Arendsen over zendingsbusjes dacht. Nadat zij dit grapje samen hadden gehad, scheen het ijs tusschen hen gebroken, want even later zat Rosa heel vertrouwelijk te babbelen, terwijl Karel luisterde en antwoordde op vriendelijke, sympathieke manier, die mij deed inzien, dat mijn eerste indrukken over zijn karakter juist waren geweest. Na een poosje, begon Rosa hem over mij te spreken en uit te leggen welk een troost ik dikwijls voor haar geweest was. Ik hoorde haar heel oprecht vertellen hoe ze dien eersten dag had gearzeld om mij mee naar beneden te brengen, en hoe dankbaar ze sedert was geweest, dat ze naar Suze's raad had geluisterd en mij dadelijk meegenomen had.

„Want later zou ik het nooit hebben durven doen,” bekende ze.

„Nadat je wist hoe spotachtig wij zijn,” antwoordde Karel met een glimlach. „Nu, het spijt me niet, dat je het mij verteld hebt, want ik geloof waarlijk, dat het voor jou een levenskwestie is,” maar niettemin keek hij naar Rosa, alsof hij haar een heel vreemd kind vond.

„Nu, Rosa, op je eerewoord, verlangde je van morgen heusch om naar de kerk te gaan?” vroeg hij, na eenig stilzwijgen.

„Ja, dat deed ik waarlijk,” antwoordde ze, terwijl ze hem recht in de oogen zag.

„Waarom?” vroeg hij; en hij legde in dat kleine woord een wereld van verbazing.

„Omdat ik daar altijd geholpen word om te doen wat goed is,” zeide Rosa moedig. „Soms in het hoofdstuk, dat wordt voorgelezen, soms in het zingen, en soms — maar niet zoo dikwijls — in de preek, komt er een woord, alsof God bepaald tot mij spreekt en mij zegt wat ik doen moet.”

Karel keek haar aan alsof ze hem iets vertelde dat zóó vreemd was, dat het niet van hem verlangd kon worden het voor ernst op te nemen. „Op de dominee’s schijn je het niet erg begrepen te hebben, is ’t wel?” zeide hij, klaarblijkelijk blij, dat hij iets gevonden had om gekheid over te maken.

„Ik bedoelde alleen maar, dat ik ze niet altijd begrijp,” zeide Rosa. „Maar,” voegde ze er onbevreesd na een oogenblik van stilte aan toe, „het spijt me nu niet meer, dat ik van morgen thuis

moest blijven. Ik geloof, dat het Gods bedoeling was om mij te helpen door jou. Ik zal nu nooit meer bang voor je zijn. Als je zoo kalm en aardig bent als nu, doe je me aan Mattie denken. O, Karel vind je haar ook niet lief? En wat is ze mooi! Ik zou haar graag den heelen dag zitten aankijken," besloot zij.

„Daar is niet veel kans op," antwoordde Karel terwijl hij zijn schouders optrok. Hij deed alsof 't hem onverschillig was, maar ik kon zien, dat Rosa's complimentje hem innig goed had gedaan. „Mattie's bezoeken aan de leerkamer worden steeds minder en korter. Zij heeft het zóó druk met van alles en nog wat."

Ze zaten nog een poos samen te praten, totdat Rosa op de klok keek. „Lieve tijd! ze zullen al heel gauw thuiskomen, en ik heb nog geen woord gelezen!" riep ze uit. En ze liep weg naar haar kamer, opgewekt zingende, terwijl ze de trap opging. Het was de eerste keer, dat ik haar dit hoorde doen, sedert wij in dit groote Amsterdamse huis waren gekomen, en ik begreep, dat dit een zeker bewijs was, dat het gesprek met Karel haar goed had gedaan.

Nu, jongens zijn nu eenmaal jongens, en als hij Rosa waarlijk goed doet, moet ik mijn best doen om zijn onbeleefdheid jegens mij over het hoofd te zien, overlegde ik bij mijzelf, terwijl de liefelijke tonen door het huis weerklonken, — want Rosa had een stem zoo helder en zoo zuiver als een leuwerik.

Houd Gij mijn handen beide
 Met kracht omvat,
 Geef mij Uw vast geleide
 Op 't smalle pad,
 Alleen kan ik niet verder
 Geen enk'le schree,
 Neem trouwe Zieleherder
 Mij arme, meê.

Karel floot de melodie zacht bij zichzelf, terwijl hij op het haardkleed lag. „Ja, er zit pit in haar,” zeide hij half hardop met een goedkeurend knikje, en toen pakte hij het kussen van een stoel vlak bij, legde zijn hoofd er op, en viel in een verkwikkend slaapje. Hij werd pas wakker toen zijn zusjes de kamer binnenstormden.

„Heelemaal alleen, Karel? Waar is de Woestijnroos gebleven? Heeft ze je een tekst laten leeren en een psalmversje als een zoete, kleine jongen? O, zeg, juffrouw Arendsen is zóó woedend. Zij heeft den geheelen weg bijna geen woord gezegd. Laten we haar aan de koffie plagen met jouw verkoudheid.”

Karel keek met een soort van trage minachting tot de meisjes op. „Een allerliefst voorstel, dat moet ik zeggen!” zeide hij, „vooral als je zoo pas uit de kerk komt”, toen keerde hij zich weer om en op al haar verdere vragen en opmerkingen, verwaardigde hij zich niet eenig antwoord te geven.

In den namiddag was de mist geheel opgetrokken, en scheen de zon vroolijk. Ik wist dit, omdat

er juist een zonnestraal op mij viel, die mij deed glimmen en glansen alsof ik pas was gevernist. Er werd op de deur der leerkamer getikt en er werd een boodschap aan juffrouw Arendsen gegeven.

„Compliment van mijnheer, en hij gaat van middag naar Artis, en laat vragen of de jonge dames en jongeheer Karel lust hebben om mee te gaan.”

„Hoera!” riep Karel uit. „Haast jullie wat meisjes; laat den ouden heer niet wachten.”

Bella en Ida waren de kamer al uit gevlogen, maar Rosa was nog achtergebleven en zag er uit alsof ze niet op haar gemak was.

„Haast je wat, kindlief”, zeide juffrouw Arendsen, terwijl ze opkeek van haar boek.

„Ik zou eigenlijk liever thuis blijven”, antwoordde Rosa met eenigszins bevende stem.

Juffrouw Arendsen keek haar verbaasd aan. „Maar, mijn lieve kind, wat is dat voor onzin? Het is prachtig weer geworden, de mist is heelemaal opgetrokken. Het kan je nu niets geen kwaad doen om uit te gaan.”

„Doe je bontje om”, viel Karel hier in, die bezig was zijn laarzen aan te rijgen; „en maak nu voort, vader houdt niet van wachten.”

„Ik ben niet bang voor de kou”, zeide Rosa, „maar ik vind het niet goed om op Zondag naar Artis te gaan.”

„Groote genade! Wat zullen we verder te hooren krijgen?” riep Karel uit.

Juffrouw Arendsen krulde minachtend haar lippen.

„Ik geloof, dat wij oudere menschen zulke zaken

beter kunnen beoordeelen," zeide zij op scherp toon. „Daar de wandeling goed is voor je gezondheid zou ik je aanraden voor dit keer je overbodige gewetensbezwaren terzijde te leggen. Ga naar boven en maak je onmiddellijk klaar."

Rosa draalde nog op den drempel, en haar oogen vulden zich met tranen.

„Wel, Rosa, lieveling, wat scheelt er aan?" vroeg een vriendelijke stem, en Mattie kwam binnen reeds geheel gereed om uit te gaan.

„Het spijt mij u te moeten zeggen, dat Rosa een weerbarstige bui heeft", zei juffrouw Arendsen op strengen toon. „Van morgen hadden we een heel gedoe, omdat ik genoodzaakt was haar om den mist thuis te houden, en nu wij verlangen, dat zij uitgaan en van dezen prachtige middag genieten zal, is zij door niets te bewegen om de vriendelijke uitnoodiging van haar oom aan te nemen."

„O, natuurlijk, als zij geen zin heeft om mee te gaan" — begon Mattie, die verwonderd keek, terwijl Rosa haar schreiende voorbij vloog.

„Hoor eens, juffrouw Arendsen u weet best, dat het niet dat is", Karel sprak heel beslist. „Rosa is zoo vreeselijk braaf, Mattie, en de manier, waarop wij onzen Zondag vieren, bevalt haar in 't geheel niet. Verleden Donderdag was ze uitgelaten blij, toen we naar Artis zouden gaan, maar toen begon het te sneeuwen en we moesten thuis blijven. Zij vindt het niet goed om er op Zondag heen te gaan, dat is de heele geschiedenis."

„O," zeide Mattie, en toen klaarde haar gezicht op. „Ik weet wat we doen zullen", ging ze voort:

„zij en ik zullen naar de middagkerk gaan, en dan kunnen jullie met vader naar Artis wandelen. Zoo is het best geschikt.” „O, vaderlief!” riep ze uit, zich keerende naar een grijzen, militair-uitzienden man, die juist in de leerkamer was gekomen, „vindt u het erg naar als ik van middag niet met u meega? Ik heb van de week aan Rosa beloofd, dat ik eens met haar naar de middagkerk zou gaan, want ze heeft nog nooit zien doopen, en dit is er nu juist een geschikte middag voor.”

Kolonel van Albersfeld keek haar vragend aan. „Je vergeet je afspraak met mijnheer Van Kenhorst”, zeide hij.

„U zult hem toch zien en u wilt dan mijn wegblijven wel uitleggen”, antwoordde ze, „maar wat is het al laat! we moeten dadelijk op weg gaan.” Op den drempel van de kamer keerde zij zich nog eens om.

„Als u wilt uitgaan, behoeft u niet om vier uur voor de thee thuis te komen”, zeide ze vriendelijk tegen juffrouw Arendsen, „ik zal straks zelf met de kinderen thee drinken.”

Iedereen blies den aftocht, en juffrouw Arendsen stond op en legde haastig haar boeken weg. Zij keek in 't voorbijgaan op de klok, en glimlachte eenigszins spottend. „Wat een onzin van Mattie om Rosa toe te geven”, zeide ze half luid. „In ieder geval ze komen veel te laat in de kerk!”

En hierna bleef ik alleen achter, ik had echter zóóveel om over te denken, dat ik mij in 't minst niet verveelde.

HOOFDSTUK VI.

Mattie's verloving.

„Mijnheer Van Kenhorst zag er uit, alsof hij vreeselijk teleurgesteld was, en wat wist hij zich gauw van ons af te maken, hé?” zeide Karel, terwijl hij en zijn zusjes bij het vuur stonden. Zij waren het eerst thuis gekomen van hun wandeling, en wachtten nu vol ongeduld de komst der anderen af.

„Hij is verbazend aardig,” zeide Ida, „als hij maar niet zulk een allernaarste moeder had.”

„Het zou mij niets verwonderen als hij hier kwam thee drinken en Mattie er van terughield om bij ons in de leerkamer te komen,” zuchtte Bella.

„Ja, dat zou mij ook niets verwonderen,” stemde Karel heel melankoliek mee in. „O, daar is Rosa eindelijk. Komt Mattie?”

„Zij ging regelrecht naar 't salon met mijnheer Van Kenhorst.”

„Zei ik het niet!” riep Karel uit. „Waar hebben jullie hem ontmoet?”

„Hij was ook in de kerk; maar we zagen hem niet, voordat wij er uit kwamen. Hij kwam toen naar ons toe en we wandelden samen naar huis,” antwoordde Rosa, en uit den toon, waarop zij dit zeide, maakte ik op, dat de wandeling voor Mattie en mijnheer Van Kenhorst waarschijnlijk prettiger was geweest dan voor haar.

„Denk je, dat hij blijft theedrinken?” vroeg Bella.

„Ik vrees van wel,” antwoordde Rosa op treurigen toon.

„Ik wou, dat hij opvloog!” zeide Karel. „Ik ben er voor, dat we allemaal naar 't salon gaan en Mattie aan haar belofte herinneren. Mijnheer Van Kenhorst kan dan hier bij ons komen thee drinken, als hij er zin in heeft,” voegde hij er op beschermenden toon aan toe.

„Moeder zou het niet willen,” antwoordde Bella, en toen was er een stilte, die door Ida verbroken werd.

„'t Is dan al heel akelig en vervelend,” bromde zij.

„Ja, wij zien Mattie bijna nooit, Rosa had haar tenminste van middag nog geheel voor zichzelf. Zeg eens, wat bezielde jou, om zoo ineens naar de kerk te gaan? We waren Mattie boven tegen gekomen, en toen zeide ze, dat ze met ons en vader mee ging.”

„De kerklucht is zoo goed voor de gezondheid”, bracht Karel hier in 't midden.

„Hoe beviel het je in de kerk?”

„O, 't was er heerlijk!” antwoordde Rosa, „wij kwamen wel te laat, maar hoorden toch nog een groot stuk van de preek en dat was heel mooi, en het doopen was ook zóó plechtig.”

„Nu, meisjes, ik ga er op af,” zeide Karel. „Wenscht mij goed succes.”

„Karel!” smeekten zijn zusjes, „ga liever niet, we mogen immers 's middags niet in 't salon komen als we niet geroepen zijn; moeder zal zóó boos zijn, als je 't toch doet. We weten vooruit wat

er gebeuren zal," gingen ze mopperend voort, toen de deur achter Karel's verdwijnende gestalte toesloeg, „moeder zal oude Hanna bellen en haar zeggen, dat ze op ons moet passen. En ze zal woedend zijn, dat haar Zondag-middag-dutje verstoord wordt. Ze is op Zondag altijd knorriger dan op eenigen anderen dag."

„Dat is met iedereen 't geval, juffrouw Arendsen niet uitgezonderd."

„Wat blijft Karel lang weg! Ik wed, dat hij niet naar binnen is durven gaan, en maar een beetje in de gang rondloopt. O, wat verlang ik naar thee!"

Het duurde waarlijk nog al lang eer zij Karels stootende, ongelijke voetstappen hoorden naderen; maar voor hij bij de deur der leerkamer was, hoorden ze hem allerlei opgewonden uitroepen slaken.

„Hiep, hiep, hoera! Ik weet iets, dat jullie meisjes niet weten. Bellen jullie eens gauw om thee-water en melk, en laten ze wat voortmaken! O, het is zulk een allerleukst nieuwtje!"

„Wat weet je dan!" riepen zijn beide zusjes uit.

Karel was te opgewonden om, zooals anders zijn gewoonte was, haar nieuwsgierigheid nog eenigen tijd te prikkelen.

„Mattie gaat met mijnheer Van Kenhorst trouwen!"

„Heusch!" riepen ze beiden op verrukten toon uit.

„Heusch! en ze komen hier in de leerkamer bij ons theedrinken. Ik ben zelf naar oude Hanna

geweest om haar te zeggen dat ze wat bijzonder lekkere koekjes moet geven ter eere van deze feestelijke gelegenheid."

„Zit mijn haar netjes? Kom, laten we gauw naar boven vliegen en ons wat opknappen. Toe, Karel ga jij je handen ook wasschen," riepen Ida en Bella hem toe.

„Dat heb ik al gedaan," antwoordde Karel. Hij sleepte opgewonden met de stoelen, schudde de kussens op, om de kamer er zoo gezellig mogelijk te doen uitzien.

„O, maar Karel, denk je, dat hij goed genoeg is voor die lieve Mattie?" vroeg Rosa, terwijl haar oogen een heel bezorgde uitdrukking aannamen.

„Nee, ik vrees, dat hij dat niet is," zeide een diepe mannenstem, en daar stonden Mattie en Baron Hendrik van Kenhorst. Rosa werd vuurrood, maar Mattie legde dadelijk een liefkoozende hand op haar. Wat mij betreft, ik keek vol nieuwsgierigheid naar Mattie's aanstaanden man, en over het algemeen was ik zeer met hem ingenomen. Zijn gezicht was eerder leelijk dan knap, doch hij had eerlijke, trouwe oogen. Hij was slank en flink gebouwd, zijn armen en beenen leken mij echter buitengewoon lang. Hij scheen mij ook niet erg handig toe, want terwijl hij probeerde Mattie te helpen in haar bezigheid om thee voor de familie te zetten, gooide hij een paar kopjes om. Maar hij had klaarblijkelijk een goed humeur, en zijn diepe, welluidende stem was bijzonder aangenaam om aan te hooren. Tegen Rosa was hij vooral heel zacht en vriendelijk. Hij zag, dat zij heel verlegen was —

dit was zij des te meer, omdat ze wist, dat hij hare, niet voor zijn ooren bestemde opmerking, had gehoord — en hij begon haar te vertellen van een kleinen pony, dien hij in zijn jeugd had gehad — een aardig klein beest dat heel vlug de trappen kon oploopen, en hem dagelijks een bezoek kwam brengen, toen hij als kind eens ziek was, en niet uit zijn bed mocht komen. „De eenige ziekte, die ik ooit in mijn leven heb gehad,” besloot hij triomfantelijk.

Zij hadden het gas niet aangestoken, want de houtblokken op den haard verspreidden licht genoeg in de kamer. Het was een alleraardigst tafreeltje, dacht ik. Mattie, met haar lief gelaat, nu liever dan ooit met zijn glans van geluk; de kinderen opgewonden en toch onder den indruk van de gewichtige gebeurtenis in het leven hunner oudste zuster, van wie zij zooveel hielden, en Baron van Kenhorst, wiens gansche houding sprak van een geluk te groot voor woorden. Het was onmogelijk om er aan te twijfelen of deze twee menschen elkan- der wel oprecht liefhadden, en hun liefde scheen de gansche atmosfeer te verwarmen. Zij zaten nog aan de theetafel, toen de meid nog een kopje bracht.

„Juffrouw Arendsen is zoo juist thuisgekomen,” zeide zij.

„O, maak dan eens gauw den trekpot schoon, wil je, dan zal ik wat nieuwe thee voor haar zetten,” riep Mattie uit, „deze is heelemaal afgeschonken,” terwijl Karel binnensmonds bromde: „Juffrouw Arendsen! hoe vervelend. Die heeft hier nu niets bij noodig!”

Bijna op hetzelfde oogenblik trad de gouvernante de kamer binnen, en schrikte even toen zij den bezoeker daar zag.

Mattie stond dadelijk op, en ging met uitgestoken handen naar haar toe. „U moogt ons gelukwenschen,” zeide zij met een stem, waarin haar geluk klonk. „Ik behoef u mijnheer Van Kenhorst niet voor te stellen, u hebt hem meer ontmoet.”

Juffrouw Arendsen's gewone kalmte en zelfbeheersching kwamen haar thans goed te pas. Zij zeide een paar beleefde woorden en maakte toen een beweging naar de deur, alsof zij zich dadelijk weder in haar eigen kamer wilde terugtrekken.

„O, gaat u niet weg,” riep Mattie haastig uit. „Kijk eens, wij zullen om het vuur gaan zitten en dan kunt u rustig en ongestoord thee drinken. Ida, lieve, snij jij eens gauw een paar stukjes Deventer koek voor Juffrouw Arendsen.”

„Laat mij dat eens doen,” viel mijnheer Van Kenhorst in en tot groote verrukking van de meisjes sneed hij eenige keurige dunne sneetjes van de koek, en legde ze netjes op het schaalte. Toen zijn werk was afgelopen, wendde hij zijn schreden naar den haard. Karel had de blokken op elkaar gestapeld, en het vuur verspreidde weder een helderen gloed.

„Wiens eigendom is dit?” vroeg mijnheer Van Kenhorst terwijl hij mij in zijn hand nam. Hij sprak op heel eerbiedigen toon, en hield mij met groote zorg vast. „Is het van jou?” vroeg hij aan Bella.

„Van mij? wel neen!” zeide zij op minachtenden

toon. „Het is het zendingsbusje maar, dat Rosa meegebracht en daar neergezet heeft.”

„Komt er dikwijls wat in?” vroeg mijnheer Van Kenhorst aan Rosa. „Het busje is nog lang en lang niet vol, dunkt me.”

Neen dat was zoo; maar toch was ik heel wat waard.

„Kom,” ging mijnheer Van Kenhorst voort, „nu ik hier in de leerkamer op visite ben, wil ik ook wat in het busje offeren,” en met deze woorden liet hij een geldstuk door mijn gleuf glijden.

„Rosa zegt, dat ze iets in het busje doet, telkens als haar iets prettigs overkomt,” viel Karel hier in, die niet weinig onder den indruk was van de beleefdheid, die Baron Van Kenhorst mij bewezen had.

Mijnheer Van Kenhorst en Mattie wisselden een blik, en ik geloof, dat er tranen in Mattie's oogen kwamen.

„We zullen dus aan het gewicht van het busje kunnen afmeten of jullie je nichtje het leven prettig maken,” merkte mijnheer Van Kenhorst lachend op, en toen, alsof hij voelde, dat dit gezegde zijn gehoor niet heel aangenaam aandeed, ging hij op ernstigen toon voort: „De beste man dien ik ooit in mijn leven heb gekend, was een zending, dien wij in Zuid-Afrika ontmoet hebben.”

„Toen je met je vriend Martinissen naar de Kaap bent geweest?” vroeg Mattie.

„Ja,” zeide hij; „en het was heel toevallig, dat wij tegen hem aanliepen. We sleepten ons met

moeite een negerdorp binnen, heelemaal uitgeput; want we waren verdwaald en hadden geen drinkwater kunnen vinden, toen we een broodmageren, blanken man naar ons zagen komen. „Mijn hoofd af, als dat Frans Torston niet is!” riep Martinissen uit; en waarlijk hij was het.”

Het gansche gezelschap zat om het vuur met hun ruggen naar de theetafel, en ik geloof, dat ik de eenige was, die zag, dat het kopje van Juffrouw Arendsen, dat zij juist aan haar lippen wilde brengen, halverwege steken bleef, en dat zij met groote aandacht luisterde.

„Toe, vertel u er ons alles van,” riep Karel uit. „Was u op de leeuwenjacht? Hoeveel hadt u er al geschoten?”

„Nog geen een,” antwoordde mijnheer Van Kenhorst. „Martinissen werd heel ziek, en als wij deze ontmoeting met Torston niet hadden gehad, betwijfel ik het, of hij ons land ooit terug gezien zou hebben. Nacht aan nacht zat Torston bij hem op, stelde alles wat hij had tot onze beschikking, en droeg zooveel zorg voor mij, alsof ik een klein kind was, omdat zooals hij zeide, ik niet aan het klimaat gewend was, en hij wel, in één woord hij gedroeg zich prachtig.”

„En had mijnheer Martinissen hem vroeger hier in Holland gekend?” vroeg Mattie.

„Ja, ze studeerden samen te Leiden en Torston was buitengewoon knap, zoodat iedereen de hoogste verwachtingen van hem had. Plotseling echter, kort voor zijn promotie, vertelde hij aan zijn vrienden, dat hij besloten had Zendeling te worden, en

na eenigen tijd van voorbereiding vertrok hij regelrecht naar Zuid-Afrika. Martinissen had hem sedert jaren geheel uit het oog verloren."

„Was mijnheer Torston daar de eenige blanke?" vroeg Mattie. „En was hij niet getrouwd?"

„Nee," zeide mijnheer Van Kenhorst, „en daar was een treurige geschiedenis aan verbonden. Toen hij nog te Leiden studeerde, was Torston geëngageerd met een heel knap meisje, haar naam is me ontschoten; ze was zóó verontwaardigd over zijn besluit om zendeling te worden, dat ze de verlovings onmiddellijk afbrak, hetgeen natuurlijk een groot verdriet voor den armen Torston was."

Ik dacht, dat juffrouw Arendsen op het punt was te gaan spreken. Zij opende haar mond, maar er kwam geen geluid. Rosa's oogen schitterden van geestdrift.

„En hebt u ook kennis gemaakt met de inlandsche Christenen?" vroeg ze in groote spanning.

„Nee, dat was de treurige zijde van de zaak, er was er geen een. Torston cijferde al de moeilijkheden, waarmede hij te kampen had gehad, weg, maar door onzen eigen tolk kwam ik er achter, dat hij een vreeselijken tijd doorleefd had. De inlanders hadden hem op alle mogelijke manieren bestolen, hem openlijk beleedigd, en alles gedaan wat zij slechts bedenken konden, om te maken dat hij weg zou gaan. Hoewel hij daar vijf lange jaren was geweest, had hij geen enkelen bekeerling."

„O, arme man!" riep Mattie uit. „Waarom bleef hij wonen onder zulke ellendige menschen?"

„Dat was juist, wat wij hem ook vroegen. „Ga

ergens, waar ze ten minste naar je luisteren willen," zeiden wij. Maar het is mij alsof ik zijn antwoord nu nog hoor. Wij zaten den laatsten avond om het vuur, en Martinissen zocht hem over te halen dit nuttelooze werk te staken en met ons mee te gaan. Hij haalde bedaard zijn kleine Testament uit zijn zak, en bij het licht van de flikkerende vlammen las hij ons voor van den goeden Herder, die in de wildernis ging om te zoeken naar het verloren schaap „totdat Hij het vond," en deze laatste woorden herhaalde hij twee maal met grooten nadruk, „t o t d a t Hij het vond." „En met dat voorbeeld voor oogen zult gij begrijpen, dat ik blijf, waar ik ben," zeide hij.

„Maar behandelden de menschen hem slecht, terwijl jullie er waren?" vroeg Mattie.

„Nee, in hun gevoelens te zijnen opzichte was kort voor onze komst een verandering ten goede gekomen. Torston was een uitstekend schutter, en bij een jacht had hij het geluk gehad het opperhoofd te redden. Op zekeren dag was hij op hun dringend verzoek mee gegaan op de leeuwenjacht. Plotseling ontmoetten zij een leeuw, die, naar zij vermoedden, razend was van den honger want hij besprong onmiddellijk, den dichtstbijzijnden inboorling, die juist het opperhoofd zelf was, en wierp hem neer op een manier, waarbij hij zóó kwam te liggen, dat Torston den man onvermijdelijk geraakt zou hebben, indien hij had getracht den leeuw toen neer te schieten. Maar hij hief een vervaarlijk gegil aan om de aandacht van het beest af te leiden, en juist toen de leeuw zijn prooi

losliet en zich gereed maakte hem te bespringen, joeg hij hem een kogel door den kop, zoodat hij dood neerviel. Het was zóó knap gedaan dat de inboorlingen verrukt waren over zijn bekwaamheid en ik geloof dat het opperhoofd bepaald van Torston hield, maar wat betrof het luisteren naar hetgeen hij hun leeren wilde, neen, daar verkozen zij niets van te hooren."

„Dan had die arme mijnheer Torston eigenlijk even goed thuis kunnen blijven," zeide Mattie, „want als niemand naar hem luisteren wilde, wat kon hij dan met mogelijkheid doen?"

„Hij vertaalde langzaam de Evangelieën in het dialect van die streek. Ik heb nooit begrepen, welk een werk dat is, eer ik er Torston mede bezig heb gezien. Torston was zóó opgewonden als hij weder een taal-eigenaardigheid of een klank begrepen of opgevangen had! En hij leefde dag aan dag een voorbeeldig leven in hun midden. Wat mij betreft, ik kan niet gelooven, dat er van zulk een zelfop-offering, geen zegen zou uitgaan."

„Hebt u sedert uw vertrek nog wel eens van hem gehoord?" viel juffrouw Arendsen hier plotseling in.

„Neen," antwoordde mijnheer Van Kenhorst, zich beleefd tot haar keerende, „behalve een bericht van goede ontvangst van een en ander, dat wij hem zonden op onze terugreis. Torston heeft het te druk om lange brieven te schrijven."

„Kun je je den naam niet herinneren van het meisje met wie hij geëngageerd was?" vroeg Mattie.

„Neen, Martinissen zal hem misschien wel eens hebben genoemd, maar ik ben hem totaal vergeten,” antwoordde hij.

Juffrouw Arendsen stond op en schoof haar stoel tamelijk hard achteruit. Het scheen het teeken voor het opbreken van het gansche gezelschap.. En na dezen merkwaardigen Zondag ging het gewone, eentonige leven in de leerkamer weer zijn gang, alsof er niets bijzonders was gebeurd.

HOOFDSTUK VII.

Een zware slag.

Naarmate de tijd verliep, zag juffrouw Arendsen er volgens mijne neening steeds somberder uit. Het is waar, dat haar moeite om orde te bewaren niet was verminderd door het feit van Mattie's engagement. De kolonel en mevrouw Van Alberfeld waren er zeer mede ingenomen en hun blijdschap nam den vorm aan van een groote toegevendheid jegens de andere kinderen. Mattie en Hendrik waren volstrekt geen zelfzuchtig paar en daar zij zelf zoo gelukkig waren, trachtten zij steeds anderen genoegen te doen.

„Ja, de bruiloft zal kort na Paschen plaats hebben,” kondigde Mevrouw Van Alberfeld aan bij gelegenheid van een harer zeer zeldzame bezoeken aan de leerkamer.

„Ik heb medelijden met de oude mevrouw Van Kenhorst,” ging zij voort, „zij zal Hendrik vreeselijk missen. Hij was in alle opzichten zulk een model van een zoon.”

„Net als ik, nietwaar moeder,” viel hier Karel waarop Mevrouw Van Alberfeld begon te lachen en zijn krullebol streefde. „Ik kan niet zeggen, dat ik mij ooit erg tot Mevrouw Van Alberfeld voelde aangetrokken, zij herinnerde mij in menig opzicht zeer onaangenaam aan Rosa's moeder, maar in tegenstelling met mevrouw Van Wershoven, was zij bepaald heel trotsch op haar kinderen en hield zij veel van hen. Tegen Rosa was zij altijd heel vriendelijk, maar zij wist nooit veel met het kind te praten en ze keek haar dikwijls aan, alsof zij niet wist, wat ze van haar denken moest.

„Zij is zoo leelijk, 't arne kind,” zuchtte ze wel eens en keek dan met vernieuwde voldoening haar eigen knappe kinderschaar rond.

„Rosa is niet vlug, maar ze heeft veel plichtsgevoel en doet erg haar best,” was onveranderlijk het antwoord van juffrouw Arendsen, als Mevrouw Van Aberfeld naar de vorderingen van haar nichtje informeerde, en ik merkte wel eens op, dat bij die woorden een schaduw over mevrouw Van Alberfeld's gelaat gleed. Met haar eigen jongere meisjes was juist het omgekeerde het geval; vlug waren zij, maar plichtsgevoel hielden zij er niet op na. Langzamerhand bemerkte ik, dat Karel sinds Rosa's komst, allerlei oneerlijke dingen, waaraan hij zich schuldig maakte, begon na te laten. Er was geen twijfel aan, of hij had zich opgeworpen als Rosa's verdediger, en de ontstelde uitdrukking van haar gezicht, als hij in juffrouw Arendsen's afwezigheid den sleutel op het sommenboek inzag, of kalm de lengte van een opgegeven stuk vertaal-

werk verkortte, maakte bepaald indruk op hem. Hij was op 't punt deze laatste euveldaad tegenover de gouvernante te ontkennen, toen een bedroefde blik uit Rosa's ernstige oogen hem van plan deed veranderen.

„Ja, juffrouw Arendsen, uw teeken stond een heel eind verder, maar ik vond het te veel en maakte het met gomelastiek weg;” en juffrouw Arendsen was zóó verbaasd over zijn oprechtheid, dat zij vergat hem te straffen.

„Ik zal het niet weer doen, Rosa, op mijn woord van eer,” mompelde hij, terwijl hij langs haar stoel ging; en na afloop van de lessen, kwam Rosa naar mij toe en liet een kwartje door mijn gleuf glijden.

„O, ik ben er zoo blij om,” hoorde ik haar bij zichzelf mompelen, en ik begreep best, wat zij bedoelde. Rosa zag er nu heel opgewekt en gelukkig uit, en ik geloof, dat ze dikwijls verlangde iets te kunnen doen om juffrouw Arendsen op te vroolijken. Sinds Mattie's engagement had juffrouw Arendsen voortdurend geweigerd deel te nemen aan de feestjes, die telkens op touw werden gezet. Mattie kwam dikwijls glimlachend de leerkamer binnen met een of ander vriendelijk voorstel, maar op al haar pogingen om de gouvernante over te halen een der vele feestjes die gegeven werden bij te wonen, kreeg zij een beleefde doch ijsskoude weigering tot antwoord. Mijnheer Van Kenhorst bracht ook af en toe een kort bezoek aan de leerkamer, maar dan verdween juffrouw Arendsen altijd onder het een of ander voorwendsel. Naar mij zag hij tot mijn groote verbazing na dien eer-

sten avond niet meer om; doch ik besloot het hem maar te vergeven omdat hij altijd even vriendelijk en aardig tegen Rosa was. Een paar keer werd zij zelfs uitgenoodigd om met hem en Mattie te gaan paardrijden, hetgeen in groote mate de afgunst opwekte van de andere meisjes, die nog nooit op een paard hadden gezeten.

„Waarom maken jullie daar toch zoo'n drukte over?” zeide Karel op zekeren dag, toen Rosa weer uitgereden en Ida en Bella haar jaloerschheid niet verkroppen konden. „Als Mattie op Eikenheuvel woont, kunnen jullie daar leeren paardrijden, als je wilt, maar voor mij kan daar nooit sprake van zijn.” En deze woorden deden zijn zusjes zwijgen, want Karel sprak zelden over zijn lichaamsgebrek en wilde gewoonlijk niet weten, dat hij er veel verdriet over had. Hij was alleen in de kamer, toen Rosa thuis kwam, haar oogen schitterend en haar wangen rood door de beweging waar zij veel van hield. „Het was heerlijk dit keer,” begon ze opgewekt, „O, Karel! als je ook eens —” Zij zweeg eensklaps — „Het spijt me zoo voor je,” zeide zij, met zachte stem.

„Dat is het ergste er van,” zeide hij. „Iedereen zal mij mijn geheele leven beklagen. Als ik op straat loop, hoor ik de menschen dikwijls zeggen: „Och wat een arme kreupele jongen!” Als ik dat ongelukkige, zieke been niet had, kon ik prettig naar het gymnasium gaan of naar de H. B. S., zooals andere jongens, in plaats van dit suffe, een-tonige leventje thuis.”

„Aan dat alles heb ik nooit gedacht” antwoordde.

Rosa berouwvol. „Je bent altijd zoo levendig en vroolijk.” Zij zweeg, als geheel onder den indruk van haar eigen onnadenkendheid. Maar Karel,” verbrak zij eindelijk het stilzwijgen op verlegen toon, „bedenk eens hoe vlug en knap je bent. Je kunt alles leeren wat je wilt. Je begrijpt allerlei dingen in een oogenblik, waar ik uren over moet zitten tobben. Daar zul je in de wereld toch verder mee komen dan wanneer je kunt paardrijden en voetbal spelen.”

„Ja, ja, ik ben een begaafd jongmensch,” antwoordde Karel met een grimas. Hij begon zijn gewone vroolijkheid terug te krijgen. „Maar je moet geen kwaad goed willen praten, Rosa. En het is altijd bijzonder gemakkelijk om in te zien hoe ontzaglijk veel andere menschen hebben om dankbaar voor te zijn!”

„Ja, dat is waar,” stemde Rosa toe. „Ik begrijp zóó goed wat je bedoelt, omdat, omdat — O, Karel, ik zou dikwijls ik weet niet wat willen geven om zoo'n knap gezicht te hebben als jullie allemaal. Toen ik heel klein was, huilde ik er al om, dat ik zoo leelijk ben, en ik herinner mij best, dat de kindermeid zeide, dat het niets gaf al deed ze nog zoo haar best om mij er lief te laten uitzien. „Een bleek, leelijk klein ding,” hoorde ik haar dikwijls zeggen, „er is geen eer mee te behalen.”

„Maar Rosa!” riep Karel uit, en hij zag haar met ongeveinsde verbazing aan, „als iemand zoo aardig is als jij bent, dan denk je er niet aan of ze mooi of leelijk is! Het is de uitdrukking van een gezicht die het prettig maakt, en als de menschen echt goed

zijn, kun je dat in hun oogen lezen. Als je Mattie ziet, weet je toch meteen, dat ze lief en goed is, nietwaar?"

„O, maar wat is ze ook mooi," antwoordde Rosa, op een toon, die volstrekt niet overtuigd klonk.

„Nu, laten we dan juffrouw Arendsen nemen," ging Karel voort, volstrekt niet uit het veld geslagen. Ik ken menschen, die haar mooi noemen, maar ik houd niet van haar gezicht. Ze heeft zoo iets hards in haar oogen, en een trek om haar mond, alsof ze je graag zou bijten."

„Ik wou, dat ik wist, hoe we haar gelukkig kunnen maken," zuchtte Rosa.

„Doe iets in het zendingsbusje," stelde Karel voor met een effen gezicht. „Het is een dure aardigheid, en heel dikwijls kan ik mij de weelde niet veroorloven; maar als ik eens een lossen cent heb, laat ik er dien langzaam en plechtig vlak onder haar oogen in glijden. Je had den zuren blik eens moeten zien, dien ze me onlangs vereerde! Ik ben van plan haar binnenkort zoo eens langs mijn neus weg te vragen, hoeveel zij er al in geofferd heeft."

„O, Karel, doe dat niet!" smeekte Rosa. Ik denk dat ze bang was, dat zulk een gezegde opnieuw tot allerlei onaangenaamheid aanleiding zou geven. „Nee, ik zou graag hebben, dat je wou uitscheiden met haar te plagen, en aardig en vriendelijk tegen haar werd. Misschien heeft ze wel allerlei verdriet te dragen, waar we niets van weten."

Maar Karel schudde beslist zijn hoofd. „Als ze verdriet heeft, dan is dit nog geen reden om zoo

onaangenaam te zijn," antwoordde hij. „Ik kan de manier niet uitstaan, waarop ze Mattie behandelt, het is dikwijls bepaald bijna onbeleefd, zooals ze op Mattie's vriendelijke voorstellen antwoordt. Het is niets anders dan afgunst en spijt, en van die leelijke tekortkomingen, kan men ons tenminste niet beschuldigen," besloot hij op ernstigen toon. En Rosa overlegde bij zichzelf, wat hij daar toch mee bedoelen kon, terwijl ze naar boven ging om zich te verkleeden.

Het was den volgenden morgen twaalf uur, toen ik de bel aan de voordeur buitengewoon hard hoorde weerklinken. Ik heb dikwijls gedacht hoe zonderling het was, dat die bel door ons allen werd opgemerkt. Want we waren er natuurlijk aangewend den ganschen dag te hooren bellen, en in den regel maakte dat niet den minsten indruk op ons, daar het maar zelden gebeurde, dat er bezoek in de leerkamer op volgde. Maar zelfs juffrouw Arendsen schrikte, toen die bel weerklonk, en Karel riep uit: „Wie daar belt, mag wel een dubbeltje betalen voor slijtage aan de bel!" Bijna onmiddellijk volgde een verward gepraat in de vestibule en een gejaagd heen- en weer loopen door de gangen. De huisknecht stormde de leerkamer binnen, zonder zelfs vooraf geklopt te hebben.

„Is juffrouw Mattie hier?" vroeg hij geheel buiten adem en was al weer verdwenen, eer juffrouw Arendsen nog tijd had om te antwoorden. Karel verliet stil zijn plaats en ging naar de deur.

„Blijf hier!" zeide juffrouw Arendsen op zulk

een gebiedenden toon, dat zelfs haar ongezeglijke leerling het niet durfde wagen haar ongehoorzaam te zijn. „Ik zal zelf gaan hooren, wat er gebeurd is. Jullie kunt met je werk voortgaan, tot ik terugkom.”

Maar zij was het niet, die ons na eenig wachten het bericht bracht. Het was iemand die ik maar heel zelden had gezien, sedert we in Amsterdam waren komen wonen — mijn eerste vriendin, Suze. Maar ik schrikte, toen ik zag, hoe bleek en ontdaan haar gewoonlijk zoo opgewekt gelaat was.

„O, jonge juffrouw Rosa!” begon ze met bevende stem, „we hebben zulk een vreeselijk bericht gekregen. Mijnheer van Kenhorst is op straat gevallen en overreden, en we weten niet of hij nog leeft of reeds overleden is!”

De meisjes waren opgesprongen van haar stoelen, en keken haar verbaasd en ongeloovig aan.

„Hoe weet je het?” vroeg Bella.

„Er kwam iemand om het aan juffrouw Mattie te zeggen. Ze was uit, maar de Kolonel ging haar juist tegemoet, toen hij haar zag aankomen. Hij riep een rijtuig aan en is met haar naar het ziekenhuis gereden, waar mijnheer Hendrik ligt. Ik weet niet goed welk het is.”

„Hij moet in leven en bij kennis zijn!” riep Karel triomfantelijk uit, na een akelige stilte, „of hoe konden ze anders weten, dat Mattie gehaald moest worden? Maar misschien had hij iemand bij zich!”

„Ik heb het misschien niet goed begrepen, maar ik geloof, dat mijnheer Hendrik een briefje in zijn

hand had, dat aan juffrouw Mattie was geadresseerd, maar zeker weet ik het niet."

„Waar is Moeder?"

„Zij ligt op de canapé in haar zitkamer, zij was vreeselijk overstuur en zenuwachtig, en juffrouw Arendsen kon haar niet verlaten. Jullie moet er maar niet heengaan om ze te storen."

Maar Suze's woorden konden op zulk een oogenblik niet veel indruk maken. Alleen Rosa bleef in de leerkamer, en haar oogen begonnen zich langzaam met tranen te vullen. Suze legde vol hartelijkheid haar armen om haar heen.

„O, het kan niet waar zijn!" fluisterde Rosa met bevende lippen. „Suze, je gelooft toch niet dat hij dood is?"

„God weet het!" antwoordde de arme Suze, terwijl ze haar oogen afveegde. Het scheen alsof deze woorden een nieuwe gedachte bij Rosa wakker riepen.

„O, God, behoud hem!" bad ze, terwijl ze bij een stoel op haar knieën viel. „Spaar hem voor de lieve, lieve Mattie. Ze hebben elkander zóó lief. O, God, zegen hen beiden!"

Karel, met doodsbleek gezicht en over zijn gansche lichaam bevend, was zacht in de leerkamer teruggekomen. ,

„Bidden jullie toch," zeide hij op heeschen toon. „Jij en Suze weet hoe je het doen moet. Ik niet. Ik heb een gevoel, alsof ik niet denken kan." Ik heb nooit zulk een innig gebed gehoord als Suze toen opzond. Het waren maar weinige woorden en afgebroken volzinnen, want haar stem be-

gaf haar telkens, terwijl Karel en Rosa hun tranen den vrijen loop lieten; maar ik ben er zeker van, dat het een roepen was uit het diepst van haar hart tot een Almachtigen Vriend daarboven, op wiens liefde en medelijden zij vast vertrouwde.

Maar de uren, die volgden, waren zeer, zeer donker. Kolonel van Alberfeld keerde in den middag terug, en hij kwam in de leerkamer, waar ze allen lusteloos om de tafel zaten.

„Hij is geheel bewusteloos,” was zijn antwoord op hun vragen. „Neen, de doktoren geven niet de minste hoop. Maar het kleine meisje is volkomen ongedeerd, zij was alleen maar flauw gevallen van den schrik.”

„Welk klein meisje?” vroeg Karel driftig.

„O, weten jullie niet wat er gebeurd is? Hendrik sprong naar voren om een kind te redden, dat gevallen was vlak voor een reusachtigen verhuiswagen. Zij scheen met haar voet tusschen de rails vast te zitten, en lag hulpeloos te spartelen reeds bijna onder de hoeven der paarden, toen hij haar beetpakte en uit het gevaar wegrukte, om op hetzelfde oogenblik zelf te vallen en overreden te worden. Arm kind! Ik zag haar in het ziekenhuis.

„Ik moest het maar liever zelf geweest zijn!” snikte ze maar steeds. Het is een klein bloemenverkoopstertje, en Hendrik schijnt haar in 't voorbijgaan dikwijls een kwartje te hebben gegeven. Hij had juist even tevoren haar laatste viooltjes gekocht, en zij had gezien, hoe hij iets op een papiertje krabbelde, en dat om de bloemen wikkelde. Toen zij hem opbeurden, hield hij de viooltjes, aan

Mattie geadresseerd, vast in zijn hand geklemd. Ik ga nu naar het ziekenhuis terug."

Hij probeerde naar de deur te loopen met zijn gewonen, vasten, militairen stap, maar de slag was zeer zwaar op hem neergekomen, en hij zag er plotseling oud en vervallen uit.

„Is Mattie alleen bij hem?" vroeg Ida met onzekere stem.

„O, neen! Hendrik's moeder is er ook en dan natuurlijk de pleegzusters. Jij kunt wel een beetje bij je moeder gaan zitten, Karel, mijn jongen. Ik zou graag hebben, dat ze kalm was, als Mattie thuiskomt."

Geen hoop! Het was als een donderslag, gevallen uit een helderen, blauwen hemel; barmhartig alleen hierin, dat zijn geweldige kracht voor het oogenblik alle gevoel als het ware verlamd had. Tegen tien uur dien avond keerde Mattie in haars vaders huis terug; en toen wisten we, dat alles nu waarlijk voorbij was.

Gedurende de paar volgende dagen heerschte er een vreemde lusteloosheid in huis, want er was niets te doen, en hoewel er menschen kwamen en gingen, scheen het alsof hun tegenwoordigheid onopgemerkt voorbijging. Ida en Bella zaten voortdurend onder de les te schreien, en verweten juffrouw Arendsen haar wreedheid, dat zij in zulke dagen van haar verwachten kon dat ze eenig werk zouden doen. Karel was verwonderlijk kalm en onderworpen en Mattie zagen wij geen enkele maal

in de leerkamer, hoewel ik geloof, dat zij in ons aller gedachten de eerste plaats innam.

Wat mij het meest verbaasde was de zonderlinge verandering in het gedrag der gouvernante. Avond op avond, als de kinderen naar bed waren, bleef ze alleen bij het vuur zitten, terwijl de tranen ongehinderd langs haar wangen stroomden, en wat nog meer verbazingwekkend was, zij bleef op zekeren avond naar mij staan kijken, niet vol minachting, zooals vroeger, maar met een vreemd, verlangende uitdrukking, alsof ze door mij naar iets staarde, dat heel ver weg was.

HOOFDSTUK VIII.

De twee nichtjes.

Het was bijna veertien dagen na Hendrik van Kenhorst's begrafenis, en Rosa zat alleen in de verlaten leerkamer. Karel en de meisjes waren met hun vader uitgegaan naar een oude tante, die te Bloemendaal woonde en vandaag haar tachtigsten verjaardag vierde. Zij was een tante van Kolonel van Alberfeld, en Isabella was naar haar genoemd. Van tijd tot tijd zond de oude dame mooie presenten aan haar petekind, hetgeen in niet geringe mate de afgunst opwekte van Ida en Karel, die zich dan luid beklagden, dat zij niet met zulke voordeelige peettantes gezegend waren. Zij hadden beslist geweigerd een cent bij te dragen tot de kosten van het mooie bouquet, dat zij gezamenlijk als verjaarsgeschenk aan de oude juffrouw van Al-

berfeld zouden aanbieden. Isabella had het plan bedacht, dus Isabella mocht het genoeg hebben er voor te betalen. Maar Mevrouw van Alberfeld lachte slechts toegeeflijk toen geruchten van het verschil tot haar doordrongen, en zij maakte een eind aan de zaak door voor haar eigen rekening een veel kostbaarder mand met kasbloemen te bestellen, dan de jongelui ooit uit hun eigen beurs hadden kunnen betalen. Zoo was het kleingeestig gekibbel een natuurlijken dood gestorven, en het drietal was in vrede en vriendschap met hun vader vertrokken.

Rosa verveelde zich echter volstrekt niet in haar eenzaamheid, want ze was verdiept in een voor haar hoogst belangrijk werk. Zij had er namelijk haar hart op gezet een paar pantoffels te borduren, om haar vader aan te bieden als ze met de Paasch-yacantie naar huis zou gaan. Zij had van geheel onverwachte zijde hulp gevonden. - Want juffrouw Arendsen — ja! waarlijk juffrouw Arendsen — had zich de moeite gegeven om haar met het monogram te helpen, en in Rosa's oogen was de teekening er van prachtig uitgevallen.

„Heel alleen, Rosa?” vroeg een vriendelijke stem, en Mattie kwam langzaam en lusteloos de kamer binnen. Men kon haar niet aanzien zonder het diepste medelijden met haar te voelen.

„O, Mattie!” riep Rosa uit, en ze sprong oogenblikkelijk van haar stoel op, en sloeg haar armen om haar nichtje heen. Zij hielden elkander een oogenblik zwijgend omvat. Ik geloof, dat Mattie heel veel van Rosa hield.

„Daar de anderen allemaal uit zijn, dacht ik, dat ik maar eens een uurtje bij jou moest komen zitten!” zeide Mattie en ze nam plaats in den grooten armstoel. Zij was eenvoudig in het zwart gekleed en haar lief gelaat was bleek en mager geworden. Gedurende eenige oogenblikken werd er niets meer gezegd. Mattie liet haar oogen peinzend door de kamer dwalen, tot ze eindelijk op mij bleven rusten. Ze stond op en nam me in haar fraai gevormde handen. Ik merkte op, dat de ringen los om haar slanke vingers hingen.

„Het busje wordt zwaar, Rosa!” zeide zij, met een flauwen glimlach. „Weet je nog wie dat was, die zeide, dat we aan het gewicht van het busje konden voelen of je hier gelukkig was?”

„Ja, zeker!” antwoordde Rosa. Ik geloof, dat ze verbaasd was, dat Mattie zoo kalm kon zinspelen op dien gelukkigen avond.

Mattie liet een goudstuk door mijn gleuf glijden.

„Ik kan niets kostbaars genoeg geven als een bewijs van mijn dankbaarheid voor Gods groote gave aan mij ,” zeide zij kalm.

Rosa was op het hardkleed gaan zitten aan de voeten van haar nicht.

Mattie streeelde haar haar, met een zachte liefkoozende aanraking, „naast God heb jij mij het meest geholpen,” zeide zij. „Ik heb nooit vergeten wat we samen gesproken hebben, toen we naar de kerk zijn gewandeld op dien heerlijken Zondag. En Hendrik — behoor ik niet dankbaar te zijn voor zijn mooi, onzelfzuchtig leven, gekroond door zulk een dood? Alleen soms — o, Hendrik! lieve Hen-

drik!" zij legde haar hoofd op Rosa's schouder en schreide, ach zoo droevig.

„Als hij nog maar iets tegen mij had kunnen zeggen," zeide zij snikkend. „Maar even voor het einde deed hij zijn oogen wijd open. Ik denk,

Rosa was op het haardkleed gaan zitten.

dat hij een roepstem hoorde, die voor ons niet verneembaar was, en op dat oogenblik ben ik er van overtuigd, dat hij mij kende."

„Zie, Rosa," ging zij na eenige oogenblikken kalmer voort, „dit heeft een vriendin mij gezonden,

overgeschreven uit het een of ander oud, oud boek: „Hij, die Christus liefhad, is voor u niet verloren: Gij ziet hem niet, maar hij leeft in een ander land.” Is dat niet heerlijk?”

„Ja,” zeide Rosa verbaasd, ze begon in te zien, dat Mattie haar met groote sprongen in het geestelijk leven was voorbij gesneld. Het hemelsche zaad was gevallen in een goed en eerlijk hart, en de vruchten van nederig vertrouwen en kalme berusting, die het voortbracht, waren zeer kostelijk.

Zij hadden eenigen tijd bijeen gezeten, nu eens pratende, dan eens zwijgende met die ongedwongen vrijheid, die zoo van zelf komt, waar twee menschen elkander liefhebben en begrijpen, toen juffrouw Arendsen binnentrad. Het was duidelijk te bemerken, dat zij niet had verwacht Mattie in de leerkamer te zullen aantreffen; maar zij kwam onmiddellijk naar haar toe op een manier, die tegelijk hartelijk en verlegen was en die niets had van haar gewone trotsche terughoudendheid.

„Zal ik nu bellen om thee, juffrouw van Alberfeld?” vroeg ze, nadat eenige onbeteekenende opmerkingen gewisseld waren. „Wij hebben afgesproken om niet op de anderen te wachten.”

„O, die genieten zeker van tante Isabella's overvloedige lekkernijen,” zeide Mattie. „Toen ik een kind was, vond ik die bezoeken bij tante Isabella een ware beproeving; maar de arme ziel is in den loop der jaren veel liever en zachter geworden en ik denk, dat de meisjes er van zullen genieten eens een veranderingetje te hebben. En Karel heeft zich dus ook verwaardigd om mee te gaan?”

„Ja, dank zij Rosa's overredingskracht,” zeide de gouvernante, vriendelijk glimlachend, terwijl Rosa vuurrood werd. Het was niet de eerste maal, dat de gouvernante had laten merken, dat zij Rosa's pogingen om den algemeenen vrede te bewaren, opmerkte en goedkeurde, maar de ervaring was nog nieuw genoeg om Rosa's hart, telkens als dit gebeurde, van vreugde te doen opspringen. Zij verliet nu de kamer om zich wat op te gaan knappen, daar Mattie er in toegestemd had in de leerkamer te blijven theedrinken.

„Het is de eenige gelegenheid, die ik vooreerst hebben zal,” had ze kalm gezegd. „U weet, dat ik voor eenige weken buiten bij Mevrouw van Kenhorst ga logeeren?”

Juffrouw Arendsen keek alsof zij haar ooren nauwelijks kon gelooven. „Bij Mevrouw van Kenhorst?” zeide zij, tevergeefs haar best doende om op haar gewone manier te spreken.

„In het eerst was de gedachte mij bijna ondraagelijk,” zeide Mattie. „Maar nu ben ik zóó blij, dat ik gaan zal. Ik zal dan met zijn moeder al de plekjes bezoeken, die hij zoo liefhad.”

„Hoe kunt u het dragen, dat nu reeds te doen?” was duidelijk op het gelaat van juffrouw Arendsen geschreven, en Mattie antwoordde op haar ongesproken woorden.

„Als ik nu niet ga, komt er misschien nooit meer van. De arme Mevrouw van Kenhorst is zóó te beklagen. Zij heeft niet alleen h e m verloren, dien zij zoo innig liefhad, maar zij moet nu ook haar thuis verlaten, waaraan zooveel herinneringen voor

haar zijn verbonden, daar de bezitting thans overgaat op een verren neef, met wien zij nooit eenigen omgang heeft gehad. Het is een zeer zware beproeving.”

Mattie had gesproken met neergeslagen oogen, en zij had niet gezien hoe het gelaat van juffrouw Arendsen telkens van uitdrukking veranderde. Zij keek dus heel verbaasd op, toen de gouvernante plotseling op onstuimige manier losbarstte. —

„O, hoe kunt u zoo berustend zijn! Ik begrijp het niet! Als God mij zoo wreed het liefste wat ik bezat, ontnomen had, dan zou ik tegen Hem opstaan en—” de woorden bestierven haar op de lippen. „O, vergeef mij!” zeide ze met smeekende stem, toen ze zag hoe Mattie’s bleeke wangen, met een blos werden overtoogen. „Ik moest zulke dingen niet tegen u zeggen!”

„Ach,” zeide Mattie, zichzelf weder geheel meester, „het doet mij geen pijn, omdat ik God kan danken, dat ik weet, hoe het Zijn hand is, die mij deze droefheid heeft toegezonden. Ik dank God, dat ik zeggen kan: „Uw wil geschiede.”

Juffrouw Arendsen keek in Mattie’s gelaat met smeekende oogen: „Ik ben dikwijls heel kortaf en onvriendelijk tegen u geweest,” zeide zij, op gejaagden toon, „maar ik geloof, dat u ook mij zoudt beklagen en mij vergeven — als u alles wist.”

Mattie boog zich over haar neer en kustte haar op het voorhoofd.

„Voortaan zullen we dus vriendinnen zijn,” zeide zij op hartelijken toon. „Daar heb ik dikwijls naar verlangd,” en toen, daar Rosa in de kamer terug-

keerde, begon ze over de naderende vacantie te spreken.

„Morgen ga ik de kleine Gretha naar haar nieuw thuis brengen,” vertelde ze, terwijl juffrouw Arendsen thee schonk.

Ik luisterde hier met belangstelling naar, want ik wist, dat Gretha de naam was van het bloemenverkoopstertje, wier leven mijnheer van Kenhorst had gered.

„O, Mattie, heb je haar dan toch gekregen?” riep Rosa met schitterende oogen uit.

„Ja, het heeft mij heel wat overredingskracht en heel wat geld gekost,” zeide Mattie. „De elendige vader stelde prijs op haar verdiensten, hoe onverschillig het kind zelf hem ook zijn mocht. Maar ik vertrouw, dat er betere dagen in aantocht zijn voor de arme kleine stakker. Juffrouw Cruzens neemt maar zes kinderen tegelijk in huis, en ze voedt ze zoo verstandig en liefdevol op, dat niemand een beter tehuis zou kunnen verlangen.”

„En woont ze buiten?” vroeg Rosa.

„Ja, en 't is zulk een aardig, gezellig huisje! Je moogt morgen met mij meegaan, Rosa, dan kun je het zelf zien,” en met zulk een heerlijk plan in het vooruitzicht, vloeide Rosa's beker over van geluk.

HOOFDSTUK IX.

Een weggeraakte brief.

Een paar dagen later vertrok Mattie naar Mevrouw van Kenhorst, en of het nu kwam door

haar afwezigheid of door een plotselingen overgang van koude tot zeer zoel lenteweder, dat weet ik niet, maar in de leerkamer ging alles verkeerd. Karel was lusteloos en verdrietig gestemd, terwijl zijn zusjes bijna voortdurend uit haar humeur waren. Ieder oogenblik was er ongenoegen over het een of het ander. Rosa had veel te lijden van de prikkelbaarheid der anderen en werd telkens in hun kibbelpartijen betrokken. „Het zou mij niet zooveel kunnen schelen,” fluisterde ze mij op zekeren dag toe, „alleen vind ik het zoo vreemd, dat ik niets van huis heb gehoord. Het is nu gauw Paschen, en vader heeft beloofd, dat ik dan vacantie mocht hebben.”

Het onderwerp van de vacantie werd ook druk door de anderen besproken, maar juffrouw Arendsen had besloten, de lessen nog voort te zetten tot half April, omdat de termijnen dan gelijker verdeeld zouden zijn, daar Paschen dat jaar heel vroeg viel.

Ik ben blij, te kunnen verklaren, dat het lenteweder geen bijzonderen invloed uitoefende op mijn gezondheid of humeur. Busjes zijn vermoedelijk minder gevoelig voor weersveranderingen dan arme, menschelijke schepsels. Terwijl ik al de strubbelingen in de leerkamer gadesloeg, hield ik allerlei overdenkingen bij mijzelf, en vroeg ik mij dikwijls af, waarom de jongelui het eene oogenblik zoo vroolijk en luidruchtig waren, en zoo boos of neerslachtig in het volgende. Het zou toch ongetwijfeld veel beter zijn, om altijd in dezelfde stemming te wezen. Over het algemeen was ik met

mijn tegenwoordig leven, al was het wel wat een-tonig, zeer ingenomen. In het begin had ik moeite gehad om te wennen aan het onophoudelijk tiktak van de pendule. Ik kon mij niet begrijpen, waarom zij altijd dezelfde oude geschiedenis herhaalde. Maar daar zij niet opdringerig was, en er nooit over klaagde, dat ik met mijn volle gewicht op haar rustte, konden we het best samen vinden.

Niettegenstaande ik zoo tevreden was, gaf ik Rosa toch volkomen gelijk, dat de buitenlucht ons goed zou doen, na een verblijf van bijna drie maanden in de stad; en ik begon mij af te vragen, waarom haar vader in al dien tijd haar niet meer dan één kort bezoek zou hebben gebracht. Hij had haar af en toe een paar lettertjes geschreven in een slordige bijna onleesbare hand, en Rosa had de gewoonte deze korte briefjes telkens en telkens weder over te lezen, en altijd schenen ze haar te troosten en op te beuren. Maar nu waren er twee weken voorbijgegaan, zonder dat ze iets van haar vader had gehoord.

„Misschien komt vader mij zelf halen,“ met deze gedachte troostte Rosa zichzelf telkens weder, en meer dan eens vertrouwde zij ze mij toe. Helaas! Zelfs aan die hoop zou op onvoorziene wijze ruw de bodem worden ingeslagen.

Op zekeren morgen zeilde Mevrouw van Alberfeld de leerkamer binnen met een zeer bewolkt voorhoofd. Zij had een open brief in haar hand. „Lieve kind, wat kan dit te beduiden hebben?“ zeide ze, terwijl ze Rosa aansprak met een stem, die niet zeer vriendelijk klonk. „Je moeder

schrijft mij uit Parijs en doelt op een brief, dien ze mij gezonden heeft, ingesloten bij een aan jou meer dan een week geleden, en dien ik heel bepaald niet heb ontvangen."

„Uit Parijs?" bracht de arme Rosa uit. „Zijn vader en moeder daar dan heengegaan?"

„Ja," zeide mevrouw van Alberfeld op scherpen toon, „en voor langen tijd. Maar dat moet je weten uit je vaders laatsten brief aan jou. Maar wat heb je uitgevoerd met het aan mij geadresseerde briefje?"

„Ik heb al in meer dan veertien dagen niets van vader gehoord," antwoordde Rosa met eenigszins bevende stem.

„Dat is al heel vreemd!" zeide haar tante op ongeloofigen toon. „Weet je het heel zeker? Je hebt den brief misschien gelezen zonder er bij te denken, en het ingesloten briefje over het hoofd gezien."

„Neen, heusch niet, tante," en Rosa keek haar zoo eerlijk en tegelijk zoo bedroefd aan, dat Mevrouw van Alberfeld haar strengen toon liet varen. „Nu, lieve kind, ik zal de dienstboden ondervragen. Natuurlijk als je den brief niet hebt gekregen, heb je geen schuld in de zaak. Het treft nu juist ongelukkig met onze eigen plannen; — maar enfin, dat schikt zich wel."

Zij verliet de kamer zonder verder antwoord af te wachten, en Rosa zat heel stil en zwijgend, maar met een uitdrukking van groote teleurstelling op haar gezichtje. Karel was op dat oogenblik niet in de kamer, en de twee anderen waren verdiept in

haar Fransche vertaling. Juffrouw Arendsen boog zich naar Rosa toe, met een uitdrukking van ongeveinsd medegevoel.

„Het spijt me zóó voor je, Rosa-lief. Je vader had zeker geschreven om je voor te bereiden, en de brief is stellig op de post verloren geraakt. Misschien komt hij nog wel terecht, en dan zal alles worden opgehelderd.”

„Ja, misschien,” zeide Rosa, terwijl ze tevergeefs probeerde om haar stem eenige vastheid te geven; „maar ik telde de uren tot ik naar huis kon gaan.” Terwijl zij de laatste woorden sprak, kwam Karel binnen.

„Dat is heel vleiend voor ons!” begon hij op schertsenden toon.

„Plaag haar niet!” viel Juffrouw Arendsen hem in de rede. „We hebben zoo juist gehoord, dat mijnheer en Mevrouw van Wershoven voor eenigen tijd naar Parijs zijn gegaan, zoodat de arme Rosa de Paaschvacantie niet thuis kan gaan doorbrengen.”

„Dat is jammer voor haar,” zeide Karel, en ging toen naar Rosa toe.

„Trek het je maar niet aan, Rosa,” zeide hij, terwijl hij haar met ruwe goedhartigheid op den schouder klopte. „We zullen het in de vacantie heel gezellig samen hebben. Ik dacht de laatste dagen toch al, hoe saai het voor mij zou zijn, als jij weg was!”

Kleine vriendelijke gezegden als deze brachten zijn tweelingzusters altijd uit haar humeur. Zij hielden beiden heel veel van Karel, maar zij wa-

ren jaloersch en konden niet velen, dat hij zulke goede vrienden met Rosa was. Ida keek thans op met een booze uitdrukking in haar oogen, maar Bella was nog steeds in haar werk verdiept. Op dit oogenblik kon men duidelijk de naderende schreden en het geruisch van Mevrouw van Alberfeld's japon in de gang hooren. Als zij er tevoren ontstemd had uitgezien, dan was dit er nu niet op verbeterd.

„Rosa,” zeide zij, zonder acht te slaan op Karel's luidruchtige begroeting, „Pieter, de huisknecht, zegt mij, dat hij zich duidelijk herinnert, hoe hij weinig meer dan een week geleden, een aan jou geadresseerden brief met het postmerk Zeist op de tafel in de vestibule heeft gelegd; en dat hij je dien brief zelf heeft zien weghalen in de schemering, even voor dat het gas werd opgestoken!”

„Ik kan u den laatsten brief, dien ik van huis heb gekregen laten zien,” zeide Rosa, er klaarblijkelijk niets van begrijpende. „Hij kwam op Zaterdag, bijna drie weken geleden.”

„U hoeft niet bang te zijn, dat Rosa een brief van thuis over het hoofd zou zien!” viel hier Karel beslist in. „Daarvoor krijgt zij ze veel te graag.”

„Krijg je nog wel eens van iemand anders uit Zeist een brief?” vroeg mevrouw van Alberfeld met eenige achterdocht in haar stem.

„O, neen, tante,” antwoordde Rosa zonder de minste aarzeling.

„Maar wat kan er dan in vredesnaam met dien brief zijn gebeurd?” zeide Mevrouw van Alberfeld

„Als Pieter weet, dat hij kwam, en als hij hem door jou zag weghalen, is het onzinnig om te beweren, dat je hem niet gezien hebt.”

„Misschien ben ik het niet geweest, die Pieter gezien heeft,” antwoordde Rosa dadelijk. Plotseling merkte ik op, dat Bella's gelaat, aandachtig over haar boek gebogen, donkerrood was geworden. Op hetzelfde oogenblik waren ook Karel's scherpe oogen op haar gericht..

„Bella,” zeide hij, als kreeg hij plotseling een ingeving, „zou jij de zaak niet kunnen uitleggen als je wou? Ik geloof, dat jij het was die dien brief hebt weggehaald. Pieter's oogen zijn niet goed genoeg meer om in de schemering het onderscheid te zien tusschen jou en Rosa.”

„Onzin, Karel!” riep ze verontwaardigd. „Alsof iemand mij voor Rosa zou kunnen aanzien!”

„Dat is te gek om los te loopen!” viel haar moeder dadelijk bij. „Jullie meisjes weet toch zeker, dat je Rosa in de laatste dag of tien geen brief hebt gebracht?”

„Neen, moeder,” antwoordde de tweelingen, en dit was ook de waarheid. Maar o, dat zendingsbusjes soms eens spreken konden!

Ik herinnerde mij nu heel goed, dat Bella op zekeren donkeren avond, toen er niemand in de kamer was, haastig naar binnen was komen loopen, en dat ze heel zorgvuldig een handvol snippers in het vuur had gegooid, en ze er met de pook heel secuur had ingeduwd, tot ze alle tot asch waren vergaan.

„Ziezoo!” had ze triomfantelijk bij zichzelf gemompeld, „dat is mijn wraak voor je gemeene,

klikkerige streken!” Maar tot op dit oogenblik was het niet bij mij opgekomen, dat ze op Rosa, doelde. Nu ging mij echter plotseling een licht op, vooral toen 't mij te binnen schoot hoe Rosa op den

morgen van dienzelfden dag zich de ongenade van Bella op den hals had gehaald, door er in 't bijzijn der gouvernante over te spreken, dat haar nichtje onder haar boeken een goede Hollandsche vertaling bezat van het Duitsche boek, dat zij juist bezig waren te lezen.

Het was bedoeld als een onschuldige opmerking, maar Bella had het opgenomen als „klikken.” Op dit oogenblik begreep ik duidelijk alles wat er

een handvol snippers in het vuur had gegooid, gebeurd was, en ik verlangde naar het vermogen om mijn ontdekking bekend te kunnen maken.

„Er hangt een waas van geheimzinnigheid over de gansche geschiedenis,” verklaarde mevrouw van Alberfeld. „En wat mij nog het meest hindert, is, dat er bepaald iets achter moet steken. Als je vergeten hebt mij het briefje te geven, Rosa,

of het verloren hebt, aarzel dan alsjebelieft niet, om het mij te zeggen. Natuurlijk veronderstel ik geen oogenblik, dat je het met opzet hebt achtergehouden.”

„Ik denk,” viel hier juffrouw Arendsen in, „dat Pieter in de war is met den tijd, die is verlopen sedert hij den brief op de tafel in de vestibule legde. We weten allemaal, dat Rosa al een paar weken lang naar bericht van haar vader heeft uitgezien.”

„Natuurlijk weten we dat,” zeide Karel thans, die zich niet langer kon inhouden. Ik ben zelf verscheidene keeren voor haar naar de bus gegaan om te zien of er niets voor haar in lag, maar 't was altijd tevergeefs. Het slot zal nog zijn, dat Pieter mij beschuldigt van de brieven weg te nemen.”

„Mijn lieve jongen, zeg niet zulke dwaze dingen,” antwoordde zijne moeder op gemelijken toon. „Natuurlijk „beschuldig” ik geen van jullie allen in deze zaak; maar het is heel onaangenaam, dat een brief van belang, waarvan wij zeker weten, dat hij in huis gekomen is, kan verdwijnen, zonder dat iemand weet te zeggen, waar hij is gebleven.”

„Nu, het is alleen de arme Rosa, die de lijdende partij is, zoover ik kan zien,” antwoordde Karel verontwaardigd.

„Daar ben ik niet zoo heel zeker van,” zeide Mevrouw van Alberfeld; „maar klaarblijkelijk dient het nergens toe om de zaak langer te bespreken.”

„Schrijft moeder ook waarom zij zoo onverwacht naar het buitenland zijn vertrokken?” vroeg Rosa

op verlegen toon, toen haar tante aanstalten maakte om de kamer te verlaten.

„Alleen, dat de oostenwind haar als gewoonlijk slecht was bekomen, en zij dus behoefte had aan wat verandering van lucht. Je vader zou verleden week hier zijn gekomen, als hij antwoord op zijn brief had gekregen, maar nu hij niets hoorde, dacht hij, dat het ons om de een of andere reden niet schikte hem te ontvangen.”

Dit was de laatste druppel van bitterheid in Rosa's beker. Zij kon haar tranen niet langer inhouden en langzaam vielen zij een voor een op het boek, dat voor haar lag. Wat mij betreft, het deed mij genoegen te zien, dat Bella in het geheel niet op haar gemak was. Zij verwisselde telkens van kleur en eens deed zij met zulk een zichtbare besluiteloosheid haar mond open, dat juffrouw Arendsen vroeg: „Wat wou je zeggen, Bella?” Maar indien zij half het besluit had genomen om te bekennen, dan bestierven de woorden haar op de lippen, en zij bracht slechts een verwarde vraag uit over welk uur Monsieur Blanc ook weer had afgesproken.

Karel keek haar achterdochtig aan over de tafel, en beet op zijn potlood, op een manier, die altijd te kennen gaf, dat hij iets had, dat hem hinderde, terwijl Ida de eenige was, die zich hetgeen dien morgen voorviel, weinig of niet scheen aan te trekken. Zij bood echter aan, met een voor haar doen ongewone vriendelijkheid, om aan haar moeder het adres van Rosa's ouders in Parijs te gaan vragen, zoodat Rosa zonder uitstel in een langen brief aan haar vader, alles wat er gebeurd was, zou kunnen

vertellen. En deze eenigszins weemoedige bezigheid nam gedurende het overige van den dag, het grootste gedeelte van Rosa's vrijen tijd in beslag.

Uit een gesprek, dat mevrouw van Alberfeld later met de gouvernante alleen had, bleek mij, dat haar ontstemming grootendeels tot oorzaak had, dat ze niet goed wist, waar ze in de naderende vacantie met Rosa moest blijven. „Want wij gaan allemaal bij familie van mijn man te Noordwijk logeeren, die daar een groote villa hebben gehuurd, en hier in huis moet er die drie weken van allerlei worden behangen en geschilderd.”

Tot mijn groote voldoening nam juffrouw Arendsen de gelegenheid te baat om een warme pleitrede voor Rosa te houden, en om haar medelijden uit te spreken met het kind, dat zulk een groote teleurstelling had moeten ondergaan, waarvan haar tante den omvang klaarblijkelijk volstrekt niet had begrepen.

„Och heden, arm kind!” zeide mevrouw van Alberfeld, „het spijt mij als zij het zich zoo heeft aangetrokken. Maar mijn zuster schijnt altijd zoo onverschillig voor haar te zijn, dat ik niet anders dacht of Rosa was even graag hier als thuis. Maar hoe dan ook, we zullen natuurlijk het een of ander prettig plannetje voor haar bedenken. Misschien mag ik haar wel meebrengen in Noordwijk, ik zal eens schrijven of ze nog een plaatsje voor haar hebben;” en zoo bleef voor 't oogenblik de zaak rusten.

HOOFDSTUK X.

Bella's bekentenis.

Maar eenige dagen later werd het vacantie-vraagstuk geheel verdrongen door iets van veel droeviger en belangrijker aard. Karel begon er zóó slecht uit te zien en was zóó neerslachtig, dat iedereen in huis het wel moest opmerken, en hoewel hij er eerst volstrekt niet van hooren wilde en met zichtbare moeite zijn best deed om zijn gewonen gang te gaan, was hij ten laatste toch genoodzaakt om toe te geven, dat hij ziek was en moest hij zich aan een geneeskundig onderzoek onderwerpen. De uitspraak van den dokter veroorzaakte ontsteltenis in de familie, want Karel was feitelijk het middelpunt, waar het gansche gezin om draaide. Wat mij betreft, ik had niet gedacht, dat ik met mogelijkheid diep jongen zóó zou missen, en wat Rosa aanging, haar ongerustheid over en haar medelijden met Karel's toestand kenden geen grenzen.

Het duurde eenigen tijd eer ik goed wist, wat Karel eigenlijk mankeerde. Ik had gehoord, dat hij in bed lag, en hoe de dokter had gezegd, dat hij daar waarschijnlijk verscheidene weken in zou moeten blijven; en na verloop van tijd bereikten mij geruchten, dat de arme jongen steeds heviger pijnen te verduren had. Maar eerst veel later hoorde ik, dat de pijn veroorzaakt werd door een abces, dat zich in de heup had gevormd; en hoewel hij door de teederste zorgen werd omringd en al het mogelijke werd bedacht om zijn lijden dragelijker

te maken, leed de arme jongen toch ontzettend veel pijn. „Maar hij is zóó moedig,” fluisterde Rosa mij toe, „hij klaagt bijna nooit.” En langzamerhand bracht zij al meer en meer tijd boven door, want Karel had haar gaarne bij zich, zelfs als hij te ziek was om te praten.

„Wat een lieve stem heeft Rosa!” zeide haar tante op zekeren dag tegen juffrouw Arendsen. „Haar zingen kalmeert Karel veel meer dan al de drankjes van den dokter.” En nu Rosa van nut was voor haar lieveling, begon mevrouw van Alberfeld het kind veel meer naar waarde te schatten. „Zij is een lief, onzelfzuchtig zieltje, hoewel ik moet bekennen, dat ik haar altijd erg leelijk en onaantrekkelijk vond. Verbeeld u,” vertelde zij aan de gouvernante, „gisteravond viel Karel in slaap, toen zij naast hem geknield lag, met zijn hand in de hare, terwijl zij een oud liedje voor hem neuriede en Rosa kon geen vinger bewegen, totdat de zuster zag, dat zij bijna flauw viel van vermoeienis, en zij haar dus in haar armen nam en wegdroeg. En zelfs toen was de eerste gedachte van het kind: „O, ik heb Karel toch niet wakker gemaakt?” en zij was in de wolken, toen zij hoorde, dat hij nog sliiep. De zuster heeft het mij van morgen zelf verteld. En om Mevrouw van Alberfeld recht te doen wedervaren, van dat oogenblik behandelde zij Rosa met de liefdevolle toegevendheid en zorg, die ze tot dusver slechts voor haar eigen kinderen had gehad. Het was bepaald een genot om te zien, hoe Rosa ook in deze nieuwe atmosfeer van vriendelijkheid en goedkeuring.”

Mattie was thuisgekomen, zoodra zij de geheele

waarheid over Karel's ziekte had vernomen, want Mevrouw van Alberfeld had haar niet angstig willen maken, en de zaak eerst zeer licht voorgesteld. Iedereen in huis verheugde zich over Mattie's terugkeer, het was alsof er met haar een gevoel van rust en vrede over den drempel kwam, dat zijn invloed deed gelden op al de leden van het gezin. Kort na haar terugkomst werd besloten, dat de tweelingen samen naar de familie te Noordwijk zouden gezonden worden en dat ook juffrouw Arendsen met vacantie naar huis zou gaan. De twee meisjes verzetten zich eerst met alle macht tegen dat plan, en Mattie moest heel wat argumenten aanvoeren, om haar te overtuigen van de wenschelijkheid van haar vertrek naar Noordwijk. Karel had op 't oogenblik te veel pijn om haar gezelschap te geven, maar tegen den tijd van haar terugkeer, was er alle kans, dat hij voldoende hersteld zou zijn om haar welkom te heeten, en het zou heerlijk voor haar zijn om sterk en frisch terug te komen, met allerlei nieuwtjes om de lange uren voor den herstellenden patient te korten.

„Maar Rosa blijft hier,” merkte Ida op met een stem vol jaloerschheid.

„Ja,” antwoordde Mattie eenvoudig. „Is het niet lief van haar? Zij zegt, dat het de heerlijkste vacantie voor haar zijn zal, die ze kan bedenken, als ze mag helpen om onzen armen Karel op te kweeken en op te vroolijken. O, ja, hoe vreemd is het dat die brief van haar vader is weggeraakt!”

Zij keek toevallig naar Bella, terwijl zij sprak, en zij merkte vol bezorgdheid op, hoe het gezicht

van haar zusje plotseling door een donkeren blos werd bedekt.

„Dit warme voorjaarsweer heeft je aangegrepen, lieveling, dat is duidelijk te zien,” zeide zij vriendelijk. „Je bent mager geworden en je verwisselt telkens van kleur. De zeelucht zal jullie goed doen. En dan kunnen jullie helpen om Karel bezig te houden door hem lange beschrijvingen te sturen van alles wat jullie doen, en eens af en toe een postpakket met een of andere verrassing. Ida ging vol vuur op Mattie's woorden in, en bedacht nog allerlei aardige plannetjes om haar broer plezier te doen; maar Bella bleef zóó stil, dat Mattie zich bepaald ongerust over haar maakte.

„Het kind is uit haar kracht gegroeid,” mompelde ze bij zichzelf, toen de beide meisjes de kamer hadden verlaten, „het treft al bijzonder goed dat zij nu juist een poosje naar zee kan gaan.”

Op den avond vóór het vertrek der beide meisjes naar Noordwijk, kwam Mattie zacht de leerkamer binnen. Zij dacht eerst dat er niemand was, want het begon al donker te worden, en het gas was nog niet aangestoken. Maar toen zij weder heen wilde gaan, trof een geluid, als van een haastig onderdrukten snik, haar oor.

„Wat is dat?” vroeg ze, en toen, daar ze een gedaante op den grond zag liggen, half geleund tegen de canapé, voegde ze er op angstigen toon aan toe: „Wie is dat? Jij, Bella? Ben je niet wel, lievert?”

Het eenige antwoord was een luide uitbarsting van tranen, en gedurende verscheidene minuten vermocht Mattie, niettegenstaande al haar vra-

gen en smeeken, geen enkel woord uit Bella te krijgen over de aanleidende oorzaak van haar verdriet.

„Maak je je ongerust over Karel, lieveling? We vinden het allen heel treurig om hem zoo te zien lijden, maar je weet, dat de doktoren heel hoopvol over hem spreken. Ik vind dat wij God dankbaar moeten zijn, dat Hij hem zulk een moedigen, opgewekten aard heeft gegeven, wat hem bij het doorstaan van de pijn zoo heerlijk te pas komt. En als hij zich zoo goed houdt, mogen wij ons niet noodeloos overstuur maken, is het wel?”

„Ben je bij hem geweest en heb je afscheid van hem genomen?” vroeg ze, na eenig stilzwijgen.

Bij die vraag nam Bella's snikken in hevigheid toe.

„Hij wilde ternauwernood tegen mij praten,” bracht zij uit, „en toen ik hem een kus wou geven, draaide hij —”

„Was hij een beetje uit zijn humeur op dat oogenblik?” vroeg Mattie heel verbaasd. „Ik weet, dat hij dit af en toe is, maar dat is slechts de uitwerking van de verdoovende middelen, die hij moet innemen. Ze werken niet altijd goed, dat weet ik, en dan doen ze hem meer kwaad dan goed. Het was zijn bedoeling niet om onvriendelijk te zijn. Je hebt het ongelukkig getroffen, dat was alles.”

„O! maar hij draaide wèl expres zijn hoofd om, omdat hij weet, wat ik gedaan heb; hij raadde het dadelijk. O! ik ben zoo diep ongelukkig!”

„Vertel het mij, lieveling,” fluisterde Mattie, met haar gezicht dicht bij dat van haar zusje.

„Je zoudt niet zoo vriendelijk tegen mij zijn als je alles wist,” kwam over Bella’s lippen.

„Ik hoop van wel,” zeide Mattie ernstig. „Je hebt iets verkeerd gedaan, en nu heb je er berouw over. Vertel mij er alles van.”

„Ik was het, die Rosa’s brief wegnam en verbrandde!”

Het kostte Bella de grootste moeite de woorden uit te spreken.

Maar Mattie begreep niet dadelijk, wat ze bedoelde.

„Rosa’s brief — een brief, dien zij geschreven had?”

„Neen, neen! De brief voor Rosa van haar vader, de brief, die verloren was geraakt.

„Jij hebt dien brief weggenomen en verbrand — met opzet? O, Bella!”

Ik weet niet of Mattie de meest geschikte persoon was om overtreders terecht te wijzen; het is zeker, dat zij maar weinig woorden sprak, maar zij schenen mij meer afschuw voor de zonde te bevatten, dan eenige terechtwijzing, die ik ooit gehoord heb. Haar arm, dien zij liefkoozend om den hals van haar zusje had gelegd, nam zij niet weg, maar het was alsof zij gebukt ging onder een persoonlijk aandeel in de schande.

„Hoe kunnen we het ooit aan haar goed maken? Arme Rosa! Onze lieve kleine Rosa! Zij is alles voor Karel geweest in zijn ziekte. Bella, we moeten haar dadelijk onze bekentenis gaan doen.”

Zij spraken nog eenige oogenblikken samen, maar door Bella’s snikken kon ik er bijna niets van opvangen. Zij zaten nog dicht tegen elkan-

der aan op de canapé, toen er een vlugge stap in de gang werd gehoord, en Rosa haastig de kamer kwam binnen geloopt.

„Ik kwam even een boek voor Karel halen,” legde zij uit. „Mag ik het gas opsteken?”

„Nog niet dadelijk,” antwoordde Mattie vriendelijk. „Rosa, we hebben je iets te vertellen — iets, waar wij veel verdriet van hebben. Bella, wil je zelf aan Rosa bekennen, wat je gedaan hebt?”

Het was een zeer stamelende bekentenis, en ik geloof, dat Rosa er bijna evenveel verdriet van had als de anderen.

„Het spijt me erg,” antwoordde ze met bevende stem. „Je hebt je zeker heel ongelukkig gevoeld.”

„Kun je het ons vergeven, dat we je zooveel verdriet hebben aangedaan?” vroeg Mattie op treurigen toon.

„Je vergeven? O, Bella, zeker! Als je alleen maar een klein beetje van me woudt houden?”

Ze gaf haar nichtje een hartelijken kus.

„Wil je aan Karel zeggen, hoe het mij spijt?” snikte Bella. Het zwijgende verwijt van haar broeder had haar ontzaglijk gehinderd, want welke fouten Bella ook hebben mocht, ze kon oprecht en innig liefhebben.

„We mogen Karel niet opwinden,” vermaande Mattie. „Als de gelegenheid zich voordoet, zal Rosa hem zeker vertellen, hoeveel verdriet je over deze gansche geschiedenis hebt.”

Zij verlieten samen de kamer en ik bleef alleen achter om het gansche tooneel, dat voor mijn oogen was afgespeeld, nog eens te overdenken.

Ik had in de dagen, die thans aanbraken, tijd in overvloed om te denken, want de leerkamer was bijna geheel verlaten, slechts Rosa kwam af en toe binnen en haar bezoeken vroolijkten mij altijd op. Ik was echter niet het slachtoffer van zulk een groote verwaarloozing als mij vroeger buiten was overkomen, want de werkmeid hier was een dege-lijke dienstbode, en zij sloeg mij geen enkelen mor- gen over, als ze de kamer kwam stoffen. Maar ze had nooit de minste belangstelling in mij getoond, en bewerkte mij met haar stofdoek op een even onverschillige manier, alsof ik maar een gewoon blikken busje was.

Mijn eenzaamheid begon mij juist heel zwaar te vallen, toen een „groote beurt”, die de kamer kreeg, mij deed hopen, dat drukkere dagen weder in aantocht waren. De dienstmeisjes wreven en boenden, en spaarden geen moeite om de kamer een keurig aanzien te geven. Zij droegen zelfs de oude, half-versleten canapé weg, en rolden in plaats daar- van een splinter-nieuwen ligstoel naar binnen, voorzien van alles wat maar te bedenken was, om het een zieke gemakkelijk te maken. Tot mijn groote vreugde hoorde ik zeggen, dat Jongeheer Karel morgen naar beneden zou gedragen worden, en toen hielden zij zich onledig met keurige nieuwe overtrekken om de stoelen te binden, en mooie lichtgekleurde linnen overgordijnen op te hangen, zoodat de kamer als 't ware herschapen was. Maar het beste van alles moest nog komen, want toen de meiden klaar waren, kwamen Mattie en Rosa en die droegen samen een mand vol bloemen, waar- mede zij alle vaasjes en bloempotten begonnen te

vullen. Rosa snelde vol vreugde op mij toe.

„O, jou lief oud busje!” riep ze uit, „is het niet heerlijk? Morgen zullen we allemaal weer bij elkaar zijn.” En toen liet ze wel drie of vier dubbeltjes door mijn gleuf glijden. „Ik heb je niet vergeten, al had ik het druk,” fluisterde zij. „En Karel heeft o, zoo dikwijls over je gesproken.”

Zij en Mattie schenen vroolijk gestemd terwijl ze samen de bloemen schikten. „Wat zullen de meisjes verbaasd zijn, Karel hier in de leerkamer te zien! En wat zal het gezellig zijn om van al haar avonturen te hooren!”

Maar ik verbeeldde mij, dat Mattie een dubbele beteekenis in haar woorden legde, toen zij Rosa aanzag en glimlachend zeide: „Ja, morgen zal echt een dag vol verrassingen zijn.”

„Daar zijn we dus weer!” klonk het op Karel's meest opgewekten toon, nadat men hem met de grootste zorg op zijn mooien, nieuwen ligstoel had neergevlid. Hij zag er erg mager uit, en zijn oogen waren ingezonken, maar toch was het hem aan te zien, dat hij reeds een flink eind op den weg van beterschap gevorderd was.

„Geef mij het zendingsbusje eens aan, Rosa. Lieve deugd! wat is dat ding zwaar geworden! Het is eigenlijk te gek om nog iets aan dat gewicht toe te voegen,” en hij plaagde zijn nichtje door te doen alsof hij het geldstuk, dat hij al in zijn hand gereed hield, weer in zijn zak wilde steken. „Maar ik heb het nu eenmaal beloofd, dus ik moet wel,” stemde hij eindelijk toe. „Hier oude baas! Dit krijg jij, als dankoffer voor al de diensten, die Rosa mij in mijn ziekte als verpleegster, als leids-

vrouw, als wijsgeer en als vriendin heeft bewezen.”

Maar, hoewel zijn woorden spottend waren, vertelde de uitdrukking op zijn gezicht een andere geschiedenis, en ik wist heel goed, dat ik een kostelijk dankoffer uit zijn hand had ontvangen.

„Wat is het heerlijk om weer hier te zijn!” zeide hij na eenig stilzwijgen met een zucht van tevredenheid. „Maar wat zullen de meisjes opkijken als zij de weelderige inrichting van ons eens zoo nederig verblijf aanschouwen!”

En toen een paar uur later de leerkamer als 't ware overstroomd werd door de teruggekeerde reizigsters en haar bezittingen, stegen Karel's opwinding en vroolijkheid ten top.

„Neen, heusch, ik beschouw mijzelf volstrekt niet meer als een zieke,” verzekerde hij aan Juffrouw Arendsen, „behalve dat ik zoolang mogelijk van allerlei voorrechten denk te blijven genieten, als ik maar kan. Maar ik verlang vreeselijk naar den tijd, dat ik mijn beenen weer kan beginnen te gebruiken. Hebt u gehoord, dat de doktoren zeggen, hoe ik waarschijnlijk na deze ziekte veel beter zal kunnen loopen dan vroeger?”

De meisjes brachten haar schatten van schelpen en zeewier bij zijn rustbank en vertoonden ze hem vol trots. Ik genoot onbeschrijfelijk van het gegons dier vroolijke stemmen na al de lange weken van stilte.

„We zullen wachten met theedrinken, totdat —” zeide juffrouw Arendsen, en brak plotseling af toen Rosa de kamer binnentrad.

„O, komt hij heusch?” riep Bella uit, en toen zweeg ook zij plotseling.

„Ik heb deze schelpen expres voor jou verzameld, Rosa,” zeide zij, een beetje verlegen. „Nicht Eleonore heeft mij geholpen om die doos met vakjes te maken. Maar nauwelijks had zij de doos geopend of er werd op de deur getikt.

Mevrouw laat vragen of de jonge juffrouw Rosa in het salon wil komen.”

„Hiiep, hiiep, hoera!” riep Karel half binnensmonds uit.

„Hoe heerlijk voor haar,” zeiden Ida en Bella tegelijk; maar ik merkte op, dat de oogen der laatste zich met tranen vulden. Hun gesprek was zoo vol geheimzinnige toespelingen, dat ik niet kon begrijpen, wat er toch gaande was, totdat Rosa de kamer kwam binnengerend met vuurroode wangen en schitterende oogen.

„O, Karel! vader is gekomen!” En toen ontstond er zulk een druk door-een-ander van gelach, gelukwenschen en vragen, dat ik mij ernstig bezorgd begon te maken of zulk een oorverdoovend leven Karel geen kwaad kon doen. Maar over één ding verblijdde ik mij ten zeerste. Uit alles bleek, dat Rosa's vreugde ook de vreugde van hen allen was. Allen verblijdden zich met haar, dat eindelijk de wensch van haar hart vervuld was. Bella verschool zich een weinig achter de anderen, toen Mattie na een poosje den heer van Wershoven bij het luidruchtige troepje in de leerkamer binnen leidde, maar zij was spoedig op haar gemak gezet door zijn vriendelijke begroeting. En terwijl ik zag hoe zijn oogen vol trots en liefde op Rosa rustten, zeide ik bij mijzelf, dat de gelukkigste dagen nog voor zijn dochter in aantocht waren.

„Maar ik zie wel, dat ik beter doe met haar nog hier te laten,” zeide de heer van Wershoven zacht tegen Mattie. „Het leven hier onder andere kinderen heeft zulke wonderen voor Rosa verricht, dat ik mij aan de eerste afspraak houden, en haar bij u laten zal tot het einde van het jaar.”

„Dank u!” zeide Mattie verheugd. „Ze is als een zonnestraal voor ons allen geweest.” En Karel, die deze woorden had afgeluisterd, voegde er aan toe. „Het was een geluk voor ons, toen Rosa en haar zendingsbusje in ons huis aanlandden.”

HOOFDSTUK XI.

Besluit.

Lente, zomer, herfst.

O, hoe snel gaat het jaar voorbij, als men bevrijd blijft van moeite en verdriet! En toch, hoeveel en wonderlijk waren de veranderingen, die deze weinige maanden hadden teweeggebracht! Juffrouw Arendsen, mijn trouwe contribuant! Karel, mijn warmste vriend! Kan dit werkelijk waar zijn? Langzamerhand was ik in de leerkamer een zeer voorname plaats gaan bekleeden, en menig grapje werd er over mijn toenemend gewicht gemaakt. Maar ik nam hun grappen volstrekt niet kwalijk, want ik wist heel goed, dat zij mij liefhadden. Niet in één enkelen dag was het leven van juffrouw Arendsen uit de duisternis overgegaan in het heerlijkste licht. Zij sprak zelden over de verandering, die in haar had plaats gegrepen, maar langzaam doch zeker was haar geheele leven

er anders door geworden. Ik zou hebben kunnen vertellen van de uren van eenzaamheid, die zij had doorgebracht, gebogen over de bladzijden van haren bijbel. Ik zou hebben kunnen vertellen van den avond, waarop zij voor het eerst een offer aan mij toevertrouwde. Ik zou hebben kunnen vertellen van een uur, toen een groote blijdschap haar gelaat had doen stralen. „Tezamen erfgenamen van het eeuwige leven,” had zij gemompeld terwijl zij telkens en telkens weder de gewijde bladzijde overlas, die voor haar lag opengeslagen, als durfde zij bijna niet gelooven, wat haar daar verzekerd werd. Ik zou hebben kunnen vertellen van de avonden, doorgebracht in gebed. Maar waarom zou ik doorgaan? Zendingsbusjes bewaren zorgvuldig de hun toevertrouwde geheimen en spreken er niet over. Daden vormen ons leven, geen woorden. En dus, hoewel ik veel zag, was ik er tevreden mede om stil te blijven en mij te koesteren in de aangename atmosfeer van sympathieke liefde.

„Denk je, dat het die mijnheer Tornston kan zijn?” Rosa sprak in de grootste opwinding.

„Wat ter wereld bedoel je toch?” was Karel's antwoord, dat op eenigszins onverschilligen toon gegeven werd. Karel was thans geheel hersteld, en met zijn krachten was ook zijn plaaglust teruggekeerd. Er was geen beter middel om die op te wekken, dan door met zoo veel vuur over het een of ander bij hem aan te komen, zooals Rosa nu zoo juist gedaan had.

„O, Karel, luister eens even naar mij!” begon ze op smeekenden toon. „Ik heb je verteld, dat

Mattie en ik, mijnheer Van Dongen op het Leidsche Plein zijn tegengekomen, en hij vroeg —”

„Goeie help! wie is mijnheer Van Dongen?” vroeg Karel. „Ik heb nooit van zulk een overstroming van onbekenden gehoord.”

„De nieuwe evangelist, dat weet je toch wel,” zeide Rosa, terwijl ze bijna stampvoette van ongeduld. „En hij vertelde ons, dat er Donderdagavond een Zendingsbijeenkomst zou zijn in 't Wijkgebouw, en dat de bekende zending uit Zuid-Afrika, mijnheer Tornston, een toespraak zou houden. Natuurlijk dacht ik, dat Mattie zijn naam nog weten, en van alles over hem vragen zou, maar het begon te regenen, en ze nam dus haastig afscheid van mijnheer Van Dongen. Toen ik er haar later aan herinnerde, had zij er spijt van.”

„Nu, ik heb nooit van den „bekenden Afrikaanschen zending” gehoord. Je praat over hem alsof hij een kampioen prijsvechter is. 't Spijt me, dat ik je niet verder van dienst kan zijn,” en Karel dook weer in zijn boek.

„Je bent de vervelendste jongen, dien ik ooit gezien heb,” kwam heel gebelgd over Rosa's lippen. Karel echter begon te grinniken, hij genoot altijd als hij met zijn plagen zulk een heerlijk succes had.

„Wat wou je eigenlijk vertellen?” vroeg hij. „Ik heb je in geen eeuw zoo opgewonden gezien.”

„Och, ik dacht, dat je er belang in zoudt stellen,” zeide Rosa op verwijtenden toon. „Je weet toch nog wel dien eersten Zondag, toen Mattie geëngageerd was, dat die arme mijnheer Van Kenhorst hier met ons theedronk, en vertelde van een zending, dien hij in Afrika had ontmoet, en wiens

naam Tornston was. Toen mijnheer Van Dongen dienzelfden naam noemde, dacht ik dadelijk aan hem, en was benieuwd of het de mijnheer Tornston kon zijn, dien mijnheer Van Kenhorst kende."

„Die zijn beroemdheid voornamelijk te danken had aan het niet hebben van zwarte bekeerlingen, als ik mij wel herinner," zeide Karel beleefd.

„Och kom, Rosa, ik bedoel er niets kwaads mede! Juffrouw Arendsen! Rosa wou graag, dat u aanstaanden Donderdag met haar meeging naar 't Wijkgebouw, om acht uur 's avonds om de toespraak te hooren van —"

Maar juffrouw Arendsen, die juist de deur geopend en naar binnen gekeken had, was weder heengegaan eer hij zijn zin voltooid had.

„Ik denk, dat Mattie wel met mij mee zal gaan, als hij het heusch is," zeide Rosa opgewekt. „Maar o, laten we allemaal gaan."

„Met genoegen," was het hoffelijk antwoord; „maar daar het pas Maandagmiddag vier uur is, zou ik je den raad willen geven je ongeduld nog wat te bedwingen.

„Vier uur! O, en we worden bij de Van Laren's gewacht. Laten we ons gauw gaan klaarmaken, Karel!" Een kwartier later was het geheele troepje vertrokken, om bij kennisjes in de buurt te gaan theedrinken.

Juffrouw Arendsen dronk op haar eentje thee, en begon toen vol ijver aan het kleuren van een tekst, die moest dienen om in het Wijkgebouw te worden opgehangen.

Maar zij had ternauwernood een aanvang met haar werk gemaakt, toen Mattie binnenkwam en

zoodra ik haar gezicht zag, wist ik, dat zij de brengster was van belangrijk nieuws.

„Ik hoopte, dat ik u alleen zou vinden,” begon ze een beetje zenuwachtig. Er was een flauw blosje op haar bleeke wangen, en haar oogen waren vochtig, alsof ze nog niet lang geleden tranen had weggeveegd. „Ik heb tijding voor u van een oud vriend, tijding, die ongetwijfeld uw hart zal verblijden.”

Juffrouw Arendsen keek op en zag Mattie met vragende verwondering aan. „Moeder en ik hebben zoo juist een bezoek gebracht bij Mevrouw Martinissen” zeide Mattie; en bij het hooren van dien naam, geloof ik, dat de scherpzinnige Juffrouw Arendsen dadelijk de geheele geschiedenis begrepen had. Ik zag, dat haar lippen begonnen te beven.

„U raadt al, wien ik bedoel,” ging Mattie voort, als in antwoord op de uitdrukking van juffrouw Arendsen's gelaat. „Mijnheer Tornston is in Holland; we hebben hem gezien en met hem gesproken. Hij hoopt u heel spoedig te komen bezoeken.”

Nauwelijks had Mattie deze woorden uitgesproken of ik zag een vreemdeling op den drempel der leerkamer staan. Een oogenblik later was Mattie stil verdwenen, en deze twee, die zoolang gescheiden waren geweest, stonden van aangezicht tot aangezicht tegenover elkaar. Maar zendingsbujsjes weten wat zij zeggen en wat zij zwijgen moeten. Hetgeen door mijnheer Tornston en juffrouw Arendsen besproken werd, zal ik niet verraden. Alleen zal ik nooit het gevoel van vreugde vergeten, dat mij doortilde, toen juffrouw Arendsen

haar aanstaanden echtgenoot op mij opmerkzaam maakte. „Frans,” zeide zij, „toen dat busje hier pas in de kamer was gebracht, had ik een gevoel alsof het een dagelijksch verwijt voor mij was, en

een vreemdeling op den drempel der leerkamer staan.

een voortdurende herinnering aan datgene, wat ik tevergeefs probeerde te vergeten. Maar op dien avond, toen de arme mijnheer Van Kenhorst ons van jou vertelde — van je geduldigen arbeid onder ontoegankelijke menschen — begon mijn trots te wijken en langzamerhand is die zwijgende zende-

ling daar op den schoorsteen mijn vriend en mijn vreugde geworden; het was mij alsof hij een band was tusschen jou en mij."

Rosa was uitgelaten van vreugde, toen zij het blijde nieuws vernam. Ook de andere meisjes waren verbazend opgewonden bij het vooruitzicht van het huwelijk harer gouvernante, waarbij zij als bruidsmeisjes zouden mogen dienst doen. Maar Rosa verheugde er zich het meest over, dat zij thans zelf e c h t e zendelingvrienden zou krijgen. Ik was een beetje beleedigd, dat zij zooveel nadruk legde op dat woord e c h t e zendingen. Ik zag hieruit, dat zij niet kon vergeten, dat ik welbeschouwd toch maar van blik was.

„Ga voort, mijn kind, zooals ge zijt begonnen," waren de laatste woorden, die de heer Tornston, Rosa in mijn tegenwoordigheid toesprak. „God heeft u in dit huis gebruikt als een hulp en een troost voor hen, die in droefheid waren, ik twijfel er niet aan, of Hij heeft nog gewichtiger werk voor u weggelegd."

Ook ik ben die meening toegedaan, maar, helaas, niet langer geniet ik het voorrecht deel uit te maken van Rosa's leven. Weinig dacht ik, toen Rosa mij, met blijden trots over mijn rijken inhoud, inzond bij den plaatselijken penningmeester, om mij te doen ledigen, dat ik haar geliefd gelaat niet

zou wederzien. En toch is dat mijn bitter lot geweest. De goede oude kapitein Markham was opgeroepen naar het Vaderhuis daarboven om daar zijn welverdiende rust te ontvangen. De jonge man, die mij in ontvangst nam, was een roodharige, hardhandige jongeling, die mij zoo ruw openrukte, dat hij mijn scharnier voor levenslang bedierf. „Acht en tachtig gulden, vijftig en een halve cent! hoorde ik hem vol verbazing mompelen, maar ik zou hem hebben kunnen vertellen, dat ik veel meer waard was dan dat. Dank- en smeekebeden, vertrouwen en liefde hadden mij kostbaarder gemaakt dan met gewone cijfers is te berekenen. Ik dacht natuurlijk, dat hij mij maken en spoedig naar mijn vrienden terugzenden zou. Maar, of hij het nu bij ongeluk of met opzet deed, weet ik niet, maar hij nam een ander busje, dat op tafel stond — een, dat zóó sprekend op mij leek, wat kleur en vorm betreft, dat zelfs ik moet toestemmen, dat men ons voor tweelingen had kunnen aanzien — en tot mijn onbeschrijfelijke ontzetting, zag ik het hem adresseeren aan Jongejuffrouw Rosa van Wershoven, terwijl hij het even later door een kantoorjongen liet wegbrengen. Maar Rosa zal stellig zien, dat ik het niet ben, en zij zal onmiddellijk iemand zenden om mij te halen.

—o—

Een paar dagen leefde ik in hoopvolle verwachting en toen volgde een lange donkere tijd van teleurgestelde hoop. Om mij zelf te troosten in die droeve dagen heb ik naar waarheid opgeschreven, wat ik beleefde als „Rosa's Zendingsbusje.”